

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are rueromo mu ma barovade jöhoje.

¹ Ni'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'o'ho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. ² Ni'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. ³ God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'o'ho bogo mae bogojio'ibejo. ⁴ Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje. ⁵ Ëajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

⁶ Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. ⁷ Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijego ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhego. ⁸ Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje. ⁹ Ëajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavuajohuro sa'are ruehijo.

¹⁰ Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are ariböviohuro hu bogo avoho garuomadeje. ¹¹ Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. ¹² Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovoruomamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji

harihu'e raejävajëjo. ¹³ God-are aboji harihu'e raejävade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejävamu i'orocho rahëvo'i a'i God-ro baejävë'ëro ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

¹⁴ Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ëro jië'ëro baejë'ëro.

¹⁵ Ëhi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Ëhi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiohe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi uëvadeje.

¹⁶ Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje. ¹⁷ Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuoromo God-are bëhoho maemu röjahuijadeje. ¹⁸ Aho God bogo mae bogo gavë'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ëro huro God röjahuijë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

¹⁹ Röhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masi-johuro priest ömo'ömohu'o priest ajëmijarue a

ömo'ömo'hu'o uëvareje: Va'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ëhi uëvamu va'oromo ë jöho ua gavamu huro aviëhi jië'e jöho majëhijadeje. ²⁰ Hu bogo jöho subivëho'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo. ²¹ Uavareje: Ëhi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruëjo a börömo'huro jöe God-aro barueromo majahui'iröhego. Na ja ë aho javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. ²² Uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramuö'öjamu rovere aho majëhi'iröhe höjo. Jasi jöho ja diehi jövanue höjo. ²³ Diehi jövanue höjamu John-ro uëvadeje: Na a rumo'e sa'are hiromo aviëhi jië'e jöho madarugo'o majëhijaje ae jevajëjo.

Badahu rueröhe öroho ahorirëro vajivahorego hu maro rue'irajo.

Urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë jöho jajivadeje. Ëho John-ro uëromo ë'adeje: Isaiah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromo ë'ajëjo.

²⁴ Ëhi jövamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rëmö'öjamu rove'ëro ²⁵ uavareje: Ja bogo böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromo majahuijanue a börömo'ho javajëjo röhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue höjo. ²⁶ Vaejëvanue höjamu John-ro uëvadeje: Naro jövëro bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo. ²⁷ Huro nasi ijonö rue'ië'ajëjo röhu huro na iosiremiromo börömo'ho höjo.

Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje. ²⁸ John'o Jerusalem jioromo rovere ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Ësa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jöhoje.

²⁹ Nërö John-ro gavade Iesu rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. ³⁰ Ëa hesi jöho na mami'e majëhijode höjo. Majëhiromo uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu huro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi majëhijode höjo. ³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëho naro hu röjëhijego Israel aribövioho jemëro ga'irarijego ëhuni ë'ode höjo.

³² O ave jöho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ö'idöre jioromo ë a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu. ³³ Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo:

Ēahuro God-are Aru'aho Mahuro ěhuro bapataeto vaejěvo'ajějo. Vavuohuro ěhi uevamu hejě'ěro ijoně gavode hějo Aru'ahoho ruvebiromo ě a hesi simanore gerejamu. ³⁴ Ēho nasi nuněro gavode hějo. Gavě'ěro naro jemě uěvajějo: Arue aho God-are Harihe hějo.

Iesuhu aevoromo ae uěvamu hesi ijore ijore jĳihare jĳohoje.

³⁵ Ēhi uěvě'ěro něrě John-ro rěhu maho ě rueromo hesi ijorajoho niě'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶ Nami'i gavade Iesu rova'amu gagorovo ijorajo niě'ioho uěvadeje: Arueho gahějo. God-are Sheep Harihoho iae jiajějo. ³⁷ Ēhi uěvamu hegorovo rueho jaburo John nugol'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸ Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gěvade ě ae niě'ioho hesi ijore rovamu gěgorovo uěvadeje: Jemě rabe naharujějo. Rabe naharujějamu jabetesi huěro uavareje: Rabae ja dině'e hijanue hějo. Rěhu Rabae uavaroho ěho uaromo ě'areje: Rějahuijanue a běrěmohajo. ³⁹ Rabae ja dině'e hijanue hě uavamu hegorovo Iesuro uěvadeje: Rueromo gahějo. Gahějamu hegorovo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiromamu va'areje.

⁴⁰ Ae niě'iohuro John-are jĳoho hejě'ěro Iesuare ijore rovere a gě hesi ihoho Andrew Simon Peter-are ōho jiadeje. ⁴¹ Andrew-ro ma-burěro hesi ōho Simon naho va'oromo birohoro uavadeje: Běrěme namiromo ajamui'irěhe aho noro birohě'e javuajějo. Běrěme namiromo

ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotovë'oho Kerisoje. ⁴² Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'irae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'oho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³ Ëhi ë'l'ëro nërö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomo'ejöjo. Ajiomo'ejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip birohoromo uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. ⁴⁴ Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje. ⁴⁵ Ëhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo birohoromo uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jöe gemuoho jajivoromo uönövare höjo. Ërueröhego jajivoruomade aho iae no birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo. ⁴⁶ Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho ëhi jië'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

⁴⁷ Ëhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho

sareri'e jöho bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue höjo. Gevanue höjamu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejoro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo. ⁴⁹ Gavode höjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajëjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajëjo. ⁵⁰ Muebejavuanue aho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo: Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Ëmu harihu vaejode jöho uavamu hejë'ëro jero mae uehorovevanuëjo. Röhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuëjo. ⁵¹ Ëhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë iae ga'a'arujëjo ö'idöho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojioromo ruvebi'i ari'iramu.

2

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö iromo bëhi'e mu börömo vaejade jöhoje.

¹ Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesure vëmohuro ë hijadeje. ² Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o söröre ruejoro uëvë'ëro ë ro raromareje. ³ Raromoromo sörö'e ariböviohuro wine jovoho ue'aho barënuigoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barëjë'e höjo. ⁴ Barëjë'e höjamu uavadeje: Mamajo. Rabëni ajëmijoro uevanuëjo. Nasi maja börömoho bogo rovë'e höjo. ⁵ Bogo rovë'e höjamu hegorovo vëmohuro mu ajëmiarue aribövioho

uëvadeje: Ëaehu diehi uëvamu hejë'oho ëhi ë'orëjo.

⁶ Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabesi sine inöme u'o'amarue jögoroho enövareje. Ëhuni jovo hevöe munëhu ubuvoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu ë momorö'öjadeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiom'o'amonövadeje. ⁷ Ëhi jië'e jië'ëro Iesuro mu aribövioho uëvadeje: Ëmunë hevöro jovo maho oteho'amego irijiom'o'amo'irajo. Ëhi uëvamu irijiom'o'amo barëjareje. ⁸ Ëhi'amu uëvadeje: Jove gö ë hevöro vuoromo ujuoho va'oromo sörö muebejaje aho i'imamirëjo. I'imamirëjamu ujuoho va'oromo i'imamijareje. ⁹ I'imamamu rue sörö muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ë jovo maho mami'e wine-rëjë'ëro jië'ëro. Röhu ë wine jovoho dinö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'i hesi jovo vuare mu ariböviohuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje. ¹⁰ Rovamu rue sörö muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obëhe wine jovo mabëhoho urimo bahijëharue höjo. Bahijëhonugoromo aëro jovo bövi mae ue'ahego ijönö jove ma-bisemu sisëho bahijëharue höjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane höjo aviavejë'e i'iröhohuni.

¹¹ Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu börömoho aevo'i ëhi vaejadeje. Vaeromo ëhuro hesi aji maho røjëhijamu gagorovo hesi ijorajoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹² Ĕhi'amu Iesu o hesi vēmoho o ö ömo'ömoho o ijorajo ömo'ömoho ëho jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ë raromaroho majae gemu niö'i rabu'e barëjajeje.

Iesuhu God-are amo börömore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'öjêvade jöhoje.

¹³ God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje.

¹⁴ Ajiomoromo God-are amo börömore va'oromo gavadeje a ioro'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho ëhi imo'amo'i o a ioro'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imëmijamu.

¹⁵ Ĕhi gënuGOROMO ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje ëhuro hisuebi'amoröhëni. Huonugoromo ë aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'öjêvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ö'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabesi mu maratuoho huotovö'öjêhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje.

¹⁶ Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömoho rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo.

¹⁷ Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegoroVO Iesuare ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ë mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: VavuoHO jasi osa hesi mu nimajohuro ëhuro vëninö'e nasi dë vövöbajo'ere ravevajëjo.

18 Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu ëhi'amu uavareje: Rabëni ëhiho ë'anuëjo. Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no garomo uvarëjo: God-ro uavë'ëro ë'anuëjo. 19 Ë'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'o ho majae niö'li gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'iramu mae nami'a'ajëjo. Ëhi jië'e darugo'e muohemu röjëhi'ejöjo. 20 Röjëhi'ejöjamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanuëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëj'e höjo. Ëhuni dadovë'o ho röhu ja diehi'oromo majae niö'li gemu hesi uhuroho vae barë'iramu maho nami'a'ajëjo.

21 Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömo ho dadovo barëjego huro vae barë'li jövajëjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'li hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje. 22 Ëhu'ëro jië'ëro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjadevare evare hesi ijarajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajëromo evare Iesu ri'ö'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhijadoho ëho mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barëjaje jöhoje.

23 God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hijamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi öröre mae uehorovoruomadeje. 24 Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho

ma-dööremu uehorovevaruëromo jabesi öriroho bogo ma uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'o ho gë barënövadeje. Èhu'ëro ae gö jabesi jö Iesuare örire majahi'iröhe bëhoho bogojiadeje.

3

Iesuhu Nicodemus'o jö jövade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi ihoho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje. ² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu röjahui'i rovane ae javajëjo. Rabëniajo. God a'o ho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue ëhi jië'e mu masijo vaejë'o ho bogo eni javuo'ibejajo. ³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amë'o ho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ⁴ Bogo eni jioruomo'ajëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojiraejë'o ho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomo'ajëjo. Vëmu jabesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövë'o ho bogo eni höjo. ⁵ Bogo eni höjamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajëmijamu röhu maho rahë'o ho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ⁶ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baeruomo'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho

avoho'amaje höjo. ⁷ Na uavode höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvë'oho ëhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo. ⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimë'oho hesi ëma va'aje höjo. Ja he'a'anuejo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuejo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahehu a rahu ajëmamu röhu maho rahë'oho jabesi öroho iae ëhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuejo.

⁹ Bogo ga'a'anuejamu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu ëhi jië'e muoho diehi jio'a'ajëjo. ¹⁰ Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajo röjahuijanue a böröme javajëjo. Röhu ja diehi'oromo ëhi jië'e muoho bogo gavanue höjo. ¹¹ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Simane javu'ëro ë jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho huruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuaruje höjo. ¹² Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevaruje höjo. Ehuni ö'idö hesi mu jö majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode höjo. ¹⁴ Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromo sigobu va'ëne inömo ma-mabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ ehuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'ioremu maro raro'mo'iröhego.

16 Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ehuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ehuro bogo sisëroho va'i ma-ioro'ioemu maro raromoröhego. 17 God-hu hesi Harihu sa'are nugö'öjade hesi bëhoho bogo nosi sisëho garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromomo maro ramuo'iröhego ehuni nugö'öjadeje.

18 Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'eje ë hesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. 19 A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhije. Ajohuro sa'are rovë'eje. Rovë'e jiamu aëro ajoho bijönimoli ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jië'ëro. 20 Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajoho garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojöëni. 21 A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jioröhego.

John-hu Iesuarë jö majëhijade jöhoje.

22 Ehi'amu Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromomo huro jabu'o hiromomo ae bapataeto vaejëvonövadeje. 23 Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amomo bëhire hiromomo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromomo vaenövareje 24 ë hesi bëhoho John bogo

guduamoromo savoji gagoro ho ba'amë'ëro ijonö ba'amo'iröhego.

²⁵ John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijorajo ömo'ömohu'o Jew rajo ae gö'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'iröhe öroho ëhi ëhi höjo. ²⁶ Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijorajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ë ahuro jasi muoho vajiohunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje höjo. ²⁷ Va'oruomaje höjamu John-ro uëvadeje: Röhu aehu nosirire rueruomë'o ho o muehu o rabehu rabehu rovë'o ho bogo ëma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijego baejarue höjo. ²⁸ Jemë mami'e hejarije höjo naro jemë uëvamu: Böröme namiromo ajëmi'irode aho bogo naehu jevajëjo. A'i God-ro na urimo remö'öjamu rovë'e jevajëjo ë ahuro ijore rueröhego. ²⁹ Ëa hesi jöho uhunö'e majëhi'ië'ajëjo. I'o masuröhe aho huro gemuëro vaboro ho bae'a'ajëjo. O ë a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'öjamiromo heröhe masuröhe aho jöe jövavamu hejë'o ho nimoro ho'ajëjo. Nimoro ho'iröhëhi jemëhu uevaruje a hesi mu jöho heromo na nimorohevo avohajëjo. ³⁰ God-ro ëhi nimo'ego ë a hesi ihoho ajiomö'i nasi ihoho abuejajëjo.

Iesuhu ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro jö börömo majahuijaje jöhoje.

³¹ John-hu majëhijadëhi iae ëhije. Döre jioromo ruvebijade ahuro ae aho'obëhe iosiramuiromo

börömohoje. Bogo döre jioromo ruvebi'li a'li ma-sa'are rahëvare aribövioho jabumë ma-sa'aremu raromarue ariböviëro jëvë'ëro sa'a hesi jöhemu majahuijarueje. O ö'idöre jioromo ruvebijade ahuro aho'obëhe iosiramuiromo hu börömohoje. ³² Börömoho jië'ëro garomo hejade jöho huro ae majëhijajeje. Majëhijego hesi jöho aho bogo ejaharueje. ³³ Röhu ae rahuro hesi jö ejahë'oho ëhuro uvarueje: Iae mae-ëjo God mae höjo. ³⁴ Èhesi bëhoho God-hu nugö'öjade ahuro God-are jöhuremu jövajeje. Rabëni hesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dë vövöbajo'e raroahego jöho jövajeje. ³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromo bövie bise'e hesi övore bamë'ëje. ³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho ma-ioro'ioemu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi örire dë vörönimemu vörönimajeje.

4

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jö jövadohoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho börömoho höjo. ² Èhi hejareje röhu Iesu bogo hesi övoho bapataeto vaejëvo'li a'li hesi ijorajoho jaburo ë'areje. ³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ë'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jöho Pharisee ariböviohuro hejë'e hö uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'li vuonorö'öromo

Galilee sa'are ajiomo'i va'adeje. ⁴ Galilee ajiomo'irögoro Samaria örëro va'adeje hesi muëro jië'lëro.

⁵ Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ë rovadeje. Röhu Sychar amo bëhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Èsa'anö Iesu rovadeje. ⁶ Rueromo maja ririvanovë'iro öri ëgoböviro rovë'ëro u'uvamu hegoro Jacob-mëhu jövëni umare gua bëhire hijadeje.

⁷⁻⁸ Hesi ijorajoho jabu ie imo'i amore va'ë'ëro hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijöjo. ⁹ Jove bojemego na ijöjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Èhu'oho rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. Èmagonahehu ëhi uavade hesi bëhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevöho enatuoho unoho ioho bogo i'ëjarëjo. Jew rajehu ëhi uvoromo ömaruëhi Iesu bogo ëhioho ömë'ëro ëhu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. ¹⁰ Ue gevanuëjamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvuoroho jero bogo gavanuëjo. O naehu jovo bojëmijöro ua gavaje aho jero bogo gevanuëjo. Ge'ibejanëjo ja ue ge'ibejanëjo naro a i'ovëvaje jovoho bojami'ibejöjo iromo maro hi'iranego. ¹¹ Bojami'ibejöjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae höjo röhu jovo vuoromo bojemi'irane hevöho bogojavajëjo. Röhu jovo

vuo'irane guaho egobövi mae jio abuejajëjo. Ehi jië'oho ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovoho vuo bojeminëjo. ¹² Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamuijade höjo. Hu'o hesi harihu ömo'ömohu'o ëho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo ue'ahë'i jabesi mioho mio'amonövare höjo. Na jero Jacob iosiramiro mo börömoho javajëromo ëhu'ëro jero a i'ovëvaje jovoho bojemi'i uevanuëjo. ¹³ Uevanuëjamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihëvo'iramu röhu maho gö'o i'i nimonövo'arujëjo. ¹⁴ O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihëvo'i ioro'iore gemu ma-maemu jioruomo'ajëjo. Ehesi bëhoho naro jovoho bojëmi'iramu nasi jovo mahuro jabesi dë vövöbajo'ere jovëro bubujivanovo rojomëvo'iramu ma-ioro'iore gemu maro raromo'aruëjo. ¹⁵ Raromo'aruëjamu magonahohuro uvadeje: Mae jovo jöe jövajëromo uavadeje: Iae mae höjo. Ehi jië'e jovoho bojemege na ijöjo. Iromo ijonöho huëho bogo girihevego aveho bogo rueromo jovoho vuo'irode höjo.

¹⁶ Bogo vuo'irode höjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjo. ¹⁷ Baruenëjamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjamu uavadeje: Iae mae uevanuëjo: Baru rumo'e jevajëjo. ¹⁸ Urimo baru masu nugobe rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho ëho bogo jasi baruoho höjo. Ehuni ja mae uevanuëjo. ¹⁹ Mae

uevanuëjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo. ²⁰ Èhuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojioromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo. ²¹ Maho höjamu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijonöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo. ²² Samaria rajoho jemëhu rajahijarue bëhoho bogo gavë'e ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijarue höjo. ²³ Majae gö rue'ië'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e ariböviohuro hu rajahinövoröhego. ²⁴ God hu aru'ahe höjo. Èhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho uehorovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo. ²⁵ Bogohöjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. ²⁶ Majahui barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae

jevajëjo ja'lo jö jövajoho.

²⁷ Ëhi uavamu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo vuonorö'ö rovereje. Rue'i gavare Iesuro magonaho'lo jöe jövamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuëjo. ²⁸ Ëhi'amu magonahohuro ri'öromo jovo'le hevöho ë nugo'i amëro va'adeje. Va'oromo ae uëvadeje: ²⁹ Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'lo ömode jöho huro majehijamu hejë'le jevajëjo. Na ë aho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo. ³⁰ Ëhi uëvamu amoho vuonugo'i Iesu ga'i örire rueruomadeje.

³¹ Ëmagonahohuro ëhi ëtirögoro Iesuare ijorajoho jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. ³² Ijëjamu Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo. ³³ Bogo gavarujëjamu rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojamiare höjo. O dinö'le baejade höjo. ³⁴ Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i Vavuehu sa'are remö'öromo nimaje jöho naro ejahoromo huhu bojemade muoho vae barëjego ëhuro inö'le da'uegaje höjo.

³⁵ Jemë'lo uehorovohëjo. Jemë atoromo ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ëjarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'lo mu'oho ruë numë uherihoromo gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'le höjo gagovo'amo'iröhego. Ëhi uëvade jö hesi bëhoho bogo iruno'lo jöho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obëhe magonahohuro

uëvë'ëro Iesu ga'i örire rueruomade jöhoje.
³⁶ Röhu uhu jö hesi vituoho majëhiromo uëvadeje: Gagovarue ariböviohuro aviavejõ'e jabesi suvuoroho ujuohoromo aribövioho iruno'o va'ëne gagovëvaruëjo jaburo ma-ioro'ioremu maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue ariböviohu'o gagovarue ariböviohu'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajëjo.
³⁷ Röhu ave jöhu'o atoromo uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'o ho bamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ëjöho iae mae höjo.
³⁸ Naro jemë rëmö'öjode höjo i'u'e mu bogo vaejarijire ë va'oromo ma-gagovo'irarijigo. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ë vaejamu jemëro jabesi mu vituoho baej'ëro ae ma-gagovëvo'ië'arujëjo nasinö jëvojöro.

³⁹ Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raromaruohuro hejare magonahoho uëvamu: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamu hej'ële jevajë uëvamu hegorovo ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. ⁴⁰ Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijëjo. Hijëjamu Iesuro va'oromo majae niö'i jabu'o hi-jadeje.

⁴¹ Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jöho heromo mae uehorovë'ëro hejare Iesuro jöe majëhijamu hegorovo ae gö gö aho'obëhe mae uehorovareje. ⁴² Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ëhuniho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ëro hejare Iesuro jöe majahuijamu hej'ëro ëhu'ëro noro mae garomo

uvarue hōjo: Iae mae-ējo. Ēaho sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvioho manō babamavuaaje aho hōjo.

Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino Iesuhu ajamamu marējade jōhoje.

⁴³ Ēhi uavamu Iesuro ē amore hiromo majae niō'i barējamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴ Urimē'i Iesuro ae majēhiromo uēvadeje: Jō God-aro baeromo majēhijarue aribōvioho ēhi jīē'e aribōvioho nosi sa'a rajohuro bogo masijoho hōromo maho uehorovavuoromaje hōjo. ⁴⁵ Rōhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ē sa'a rajohuro hu rajahiruomadeje ē hesi bēhoho mami'e sōrōho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavē'ero.

⁴⁶ Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo rōhu maho va'oromo Cana amore hōrōjadeje. Urimē'i huro ē amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rējadeje. Ēamore rōhu maho rovadeje. Rōhu gavamen mu vaejaje aēro ē sa'ae gemuore hijē'e jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje. ⁴⁷ Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajē uvamu hegorovo ajio Cana hōrōromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'iē'ajējo. Ēhuni na'o ruvebiromo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸ Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemē nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i ēhuni na bogo maho

uehorovevaruje höjo. ⁴⁹ Uehorovevaruje höjumu rue vavuohuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu ruvebiromo ajamijëjo. Jue'i guomo'ië'ajëjo. ⁵⁰ Guomo'ië'ajëjumu Iesuro uavadeje: Va'ëjo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjo. Hi'ië'ajëjumu hegorovo rue vavuohuro jöho mae uehorovoromo abuejadeje. ⁵¹ Abuejumu gagorovo hesi mu vaejहारue ariböviohuro rueromo örire birohoromo uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjo. ⁵² Hijajëjumu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade höjo. I'ovade höjumu uavareje: Nëri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörö'iraejadoho u'uhade höjo. ⁵³ U'uhade höjumu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ëhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade höjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëromo hu'o hesi ö mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴ Röhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu börömo gö vaejadoho avevejö'e jö jövamu a börömo hesi harihu i'ovadoho ëho bëhi'e mu göho jiadeje.

5

Iesuhu jovo riröre va'oromo a hesi sino ajamumu marëjade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörö ijarue majaho gemu rovadeje. Sörö majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ² Röhu Jerusalem amo börömo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Ëjojo hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Ëjovo hesi ihoho Hebrew

huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ëge övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-döhemu vaeromo ëhi ma-gagemu nugo'amë'ejö ë raromonövoröhëni. ³ Ëjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e hörü sisë'e övo hörü'o tövë'e ëhi jië'e aribövioho ë raromoromo [muebejareje jovoho avadu'avaduvoröhego. ⁴ Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovoho huotuhuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövioho di aho urimo jovore abuejadoho marënovadeje.]

⁵ Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo ëhi jiobe rovadoho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje. ⁶ Ëraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Ëaho guomo guomo baejadoho majae ëgobövie barëjë'e hörömo uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjo. ⁷ Marëjavojöro nagajëjamu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ëro jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejevoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ië'iroho ae göëro na iosiremiromo urimo abuejaje höjo. ⁸ Urimo abuejaje höjamu uavadeje: Ri'ö namiromo raromanue suhoho banigojiomoromo baeromo juvëjo. ⁹ Juvëjamu ë aho ma-burëro marëjadeje. Marëjamu hesi suhoho banigojiomoromo baeromo juvo va'adeje.

Ëhi ë'adeje röhu ë majaho Jew rajehu mu

bogo vae'li nuharue majaho jiadeje. ¹⁰ Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ë ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae hōjo. Ëhuni ja suhi baeromo juvanuoho ëho jero nosi jōgoroho ahanuëjo. ¹¹ Ahanuëjamu uëvadeje: Rōhu ajemamu marëjevade ahuro uevade hōjo: Jasi suhoho banigojiomoromo baeromo juvë uevadohuni ëhuni baeromo juvajëjo. ¹² Baeromo juvajëjamu uavareje: Raro ëhioho uavade hōjo. ¹³ Ëhi uavamu rōhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromo va'ë'ëro jië'ëro.

¹⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro God-are amo bōrōmore va'oromo ë aho birohoromo uavadeje: Hejëjo. Iae mami'e marëjavë'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenëjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu baejanoho rōhu ijonōho bōrōmo bëhe bae'a'anuejo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ajemamu marëjevade aho Iesu hōjo. ¹⁶ Iesu hō uëvamu hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro ë muoho nuho majaro ömade hō uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷ Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i maumuemu vaemu vaejogo na'o ëhi ë'aje hōjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jōgoroho ahë'e hōjo. Rōhu göho hu uvajëjo: God nasi Vavu mae hōjo. Ëhu'ëro hu uvoromo ë'ajëjo: Na God'o gemuoho jevajëjo. Ëhi

uvoromo ëhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ejarëjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Ëhi uvamu Iesuro jöe majëhiromu uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. A'i Apohu vaejago gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajëhi Harihoho naro ëhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰ Ëhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ëho röjehijaje höjo. Röhu ë mu röjehijajoho u'emu iosiramiro mu masijo maho röjehi'a'ajëjo naro vaejago jemëro garomo tiöromu uvo'irarijago: Mabëhe ë'ajëjo. ²¹ Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijago i'ovaruëhi ëhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'o ho ajëmëgo i'ovarue höjo. ²² Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'iode muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamo barëjë'e höjo naro ë muoho vae'irodego. ²³ Naro vaejago ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o ëhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'o ho ëhuro Vavue remö'öjadohu'o bogo rajahijaruë höjo.

²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'öjade aho mae uehorovë'o ho ma-ioro'io remu mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojuvo mevoromo gë'iode majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baeruomo'ajëjo

vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jië'ëro. ²⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare vuovëvë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'o'ho vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëjo. ²⁶ Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajemijë'ëro Harihoho na'o ëhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷ Vavuohuro ëhi ajemiromo röhu jöho bojemijade höjo naro ae mevëvoromo gë'irodego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸ Ëjö hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹ hegorovo hure jioromo suorovoruomo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare ariböviohuro ri'öromo ma-ioro'ioremu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare ariböviohuro ri'öromo naro mevëvo gëromo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo ëhuni uvo'ejö: Iesu mae höjo. Ëhesi jöhoje.

³⁰ Naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uevego hejajëhi na ëhi mevëvoromo gëvaje höjo ae mae o sisë jëvego. Bogo ëma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje höjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irögoro a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ëro. Iae ëhuni avoho mevëvoromo gëvaje höjo.

³¹ Naro nasi sivue nasi jöho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere höjo. ³² Röhu bogo nasi sivuoho jövo'i ae gö na ömego gevajohuro jövo ajemiromo uëvaje höjo: Nörö jö mae jövaje höjo. Iae na gavajoho ë aho hu jö maemu jövaje höjo nasi Vavuohuro jië'ëro. ³³ Mami'e jemëro jemesi ae rëmö'öjamu John-are örire va'are höjo. Va'oromo hejare höjo huro jö ma hesi jöho mae majëhijamu. ³⁴ Èhesi bëhoho nasi jöho majëhijade höjo. Na ëhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jöho ajemiromo majëhijöro nego'ego uëvajëjo. A'i ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo. ³⁵ Röhu John-ro irehu höduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade höjo. Èhi'amu majae ma-bunemu nimarije höjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶ John-hu nasi jö majëhijamu hejarijoho iae mae höjo röhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho höjo. Èho garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nörö nugö'öjamu rovë'e höjo. ³⁷ Röhu Vavue na sa'are rëmö'öjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jöho majëhijë'e höjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸ Hesi jöho jemesi dë vövöbajö'eroho bogo'e höjo rabëni huhu rëmö'öjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro. ³⁹ Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje höjo: God-are surire jö adahë'oho noehu ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe öroho biroho'ejarëromo ë hesi öroho naho'irögoro suroho adaho avoharuje

höjo. Röhu nasi jöho jemëhu adaharuje surire iae ë jajivë'e höjo. ⁴⁰ Nasi jöe ë surire jajivare höjo röhu jemëhu ë jö eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹ Ma-aehu nasi iho döre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jövajëjo. ⁴² Röhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo uehorovaruje höjo. ⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jemëro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi ëma rovë'o ho ëma ejëho'arujëjo. ⁴⁴ Jemë nimarujejo jemesi ariböviëro jemesi ihoho döro bamëhojöro. A'i God gemu eni jië'e aehu jemesi iho döre bamëhoröhe ë hesi öroho bogo naho gavaruje höjo. Bogo naho gavë'o ho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵ Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi örire nosi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo ëhioho ë'ejöjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ejarë uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejaharuje höjo. Ëhuni huro huruoho majahi'ajëjo. ⁴⁶ Ëhesi bëhoho jemëro Moses-are jöho ejaho'ibejarijëjo nasi jöhu'o ejeho'ibejarijëjo. Huro nasi jöho jajivë'ego ëhuni uëvajëjo. ⁴⁷ Röhu huhu jajivo'amade jö bogo ejaharujoho jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

6

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

1 Ëhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u ioni göre ë va'areje. 2 Va'amu ae aho'obëhe mae Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajëmamu mami'e gavë'ëro Iesu ijore rihiromoruomadeje. 3 Amo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho søjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o ë hijadeje. 4 Ëmajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabesi sörö majaho dunovadeje. 5 Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijore rojomoruomamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No dinö'e ioho imoromo ë aribövioho aho'o da'uojëho'ejarëjo. 6 Hu mami'e gavadeje rabe ë'iröhoho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi uavego. 7 Amo ëhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obëhe 200 kina röhu döre gö'o bul'öromomo ie imoromo i'imëmi'ibejarëjo ae aho'o jië'ëro ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo. 8 Ëhi uavamu Iesure ijoraje ae gö hesi ioho Andrew Simon Peter-are öhuro uavadeje: 9 Aharihe gemu iae höjo. Hu ie aho'obëhe 5 visue niö'i ëhi jiajëjo. Röhu ja'o uehorovëjo ëho bogo eni höjo ae aho'obëhe jië'ëro. 10 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obëhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu ë dirö'oho ma-garasiemu jië'e jadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromareje. 11 Raromamu Iesuro ë aharihehu ujuoho rovade ioho ujuohoromo God mae uaromo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Ëhi'oromo

visuohu'o ujuohoromo ëhi gemuoho ë'adeje. Ëhi'amu ë ariböviohuro dimino'e i'i nimarëhi ëhi ue'ahareje. ¹² Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹³ Ëhi uëvamu ie aho'obëhe 5 ue'ahare ë hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 irijiomo'amareje.

¹⁴ Irijiomo'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadoho ae aho'obëhe garomo uarovareje: No muebejarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje a börömhuro sa'are rueröhego. Ëaho jiajëjo. ¹⁵ Ëhi uvoromo rueromo Iesu ëma guduamoromo ua'irögoro ë'areje: Jero nosi börömo jionëjo. Ëhi ë'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö ajiomoromo hesi sivue hi-jadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

¹⁶ Majae beva'ia'amu Iesuale ijorajo ömo'ömohuro e'u riröre abuejareje. ¹⁷ Abueromo boat-re ajio raromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahiomëvadeje. Röhu Iesu evaroho jabesiriroho bogo rovë'e jiadeje. ¹⁸ Bogo rovamu gavareje buru börömo rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹ Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jabesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje. ²⁰ Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajëjo. Nadi juhuonivohëjo. ²¹ Nadi juhuonivohëjamu hegoroovo jaburo nimareje

Iesuro boat gagore rojomojoro. Ëhi'oromo dinö'e va'i nimarire ë ma-burëro va'areje.

Ae aho'obëhe Iesu biroho'i nahoruomade jöhoje.

²² Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni gönö va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövie aho'obëhe mae jovo ioni gönö ëhi raromareje. Raromë'ëro nërö gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Nëröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohi-jajo. Röhu Iesu ë boat-roho bogo va'i hesi ijo-rajohuremu va'oruomade höjo. ²³ Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö ë ro riravamu. ²⁴ Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat göre göre iojiomoromo Iesu naho'irögoro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jïë'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu birohoruomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo. ²⁶ Divare aveho rovane höjamu hegoro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho röjahuijë'e hö uvoromo ëhunioho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadhuni ëhuni nahevarujëjo. ²⁷ Röhu muduroho'iröhe iënioho nadi muoho vae'i

a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego ehuro ma-ioro'iolemu maro raromo'irarije höjo. Eioho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuohuro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho mae höjo. ²⁸ Ehi uëvamu uaruomadeje: Ehi jië'oho no diehi jië'e muoho vaeromo ehuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ejarëjo. ²⁹ Vae'ejarëjamu uëvadeje: God-hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'öjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho. Iae ehi ë'orëjo. ³⁰ Ehi ë'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ejarëjo ³¹ Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego. ³² Ehi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro nosi hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ejö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mamile bojëmade jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejö'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³ God-hu bojëmaje iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromo birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴ Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi

jöho jövajëromo uavareje: No naguajëjo jero majae ëhi ë ioho bojamuinövo'iranego. ³⁵ Ëhi uavamumu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶ Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo. ³⁷ Nasi Vavuëhu ae rahu bojemijë'oho ë ariböviohuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'oho na bogo mae bogo uë'ejöjo: Rori'o va'ohëjo ³⁸ rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajohemu ömo'irodëni rovë'ëro. ³⁹ Hu nimajëjo huhu bojemade aribövioho na bogo ae gemu vadu'oho boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugoho'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'öruomoröhego. ⁴⁰ Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioremu maro raromoruomoröhego. Ëaribövioho ijo tugoho'i majare naro i'ovëvo'iramu jabumë ri'öromoro raromolu'aruëjo.

⁴¹ Röhu Iesuhu ö'idöre jioromo inö'e rueromo a i'ovëvaje jöho ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo ariböviohuro dë vörönëgamu jöe sisë'i atoromadeje. ⁴² Jöe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvarue höjo. Röhu hu rabëni uvajëjo: Na ö'idöre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³ Ëhi uarovamumu uëvadeje: Nadi nasi jöho sisë'ioho atohëjo. ⁴⁴ Aho bogo jabesi

ëma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro rinëgamu ëhuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje höjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'öruomo'ajëjo. ⁴⁵ Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivoromo uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe røjëhi'iramu hesi jöho heruomo'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Röhu Vavuehu hesi jö røjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶ Ëhi höjo röhu aho Vavuoho bogo gavë'e höjo. God-arire jioromo ruvebijode aho naremuëremu Vavuoho gavë'e jevajëjo. ⁴⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'oho mami'e aevë'ëro ma-ioro'ioremu maro raromaruje höjo. ⁴⁸ A i'ovëvaje ioho na jevajëjo. ⁴⁹ Jemesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jijihoromo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inövare höjo. Inövare höjo röhu vuovëvade höjo. ⁵⁰ A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ëhuro bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵¹ Ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovëvaje ioho na jevajëjo. Ae rahu ë i ijë'oho ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. Naehu bojëmi'irode ioho ëho nasi sine höjo. Ëhesi bëhoho nasi sinoho bojamirovo'ejöjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoromo mae raromo'irarijego.

⁵² Ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Ëaho diehi hesi sinoho bojamui'iramu i'ëjarëjo.

⁵³ I'ëjarëjamu uëvadeje: Ave jöho na jö mae

uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o köhu'o bogo ijë'o ho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴ Ae rahu nasi sino kö ijë'o ho ma-ioro'io remu maro raromarue höjo. Raromojuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'ö'a'aruëjo. ⁵⁵ Èhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro ëhu'ëro ijë'o ho mae raromo'aruëjo. ⁵⁶ Ae rahu nasi sinohu'o köhu'o ijë'o ho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷ Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'öjade höjo. Remö'öjë'ëro darugoho bojemijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'o ho nasi darugoho ëhi baeromo raromo'aruëjo. ⁵⁸ Èhu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi hijo miono'e jabesi i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje ioho bogo ëhioho jio'i ae rahu ijë'o ho bogo vuovëvo'i ma-ioro'io remu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹ Iesuhu Capernaum hiromo God rajahjarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhijadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'o ho ëho darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰ Èhi majëhijamu hegoroovo Iesuarë ijore ijore jijiharue a ioro'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Èhi jië'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ëjarëjo. ⁶¹ Bae'ëjarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohuro nasi jöho

bijönimoromo sisëli ataruëromo uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë nëgajëjo na'ö jijiharujoho vuonugo'i. ⁶² Röhu jemë gevë'ocho God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'ocho jemë diehi uehorovorëjo. ⁶³ Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'arujëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo. Röhu naehu jövaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujëjo. ⁶⁴ Röhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijorajo gagovëvade majare aevoromo gëromu uvobe rovadeje: Ëaribövioho bogo ma uehorovevo'iröhoho höjo. O ë aho a hiruëmiromu na baejevoromu jabesi övore bojëmi'iröhoho höjo. Ëhi gëromu uvobe rovë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. ⁶⁵ Röhu hesi jö viture uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje höjo bogo eni jëvë'ëro. Ma-Vavuehu uëvë'ohuremu rueruomaje höjo.

⁶⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Iesuarë ijore ijore jijiharue aribövi ioro'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruomadeje ijönöho hu'ocho bogo gemuoroho jijihoruomoröhëni. ⁶⁷ Va'amu gëgorovo Iesuro gëvade hesi ijoraje 12-ho ëhi raromamu gëgorovo uëvadeje: Röhu jemëjo. Na

jemë'o na remo va'orëjo. ⁶⁸ Remo va'orëjamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuare örire va'ojörajo. Jero jöho jövego ëhuro no darugoho baeromo ma-ioro'ioeremu maro raromarue höjo. ⁶⁹ Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue höjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajëjo. ⁷⁰ Ja javajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë'o uehorovohëjo. Naro jemë ae aho'obëhe 12 baejëvode höjo. Röhu jemesirire ae gemu hu Satan höjo. ⁷¹ Ëhi uëvadeje. Röhu Satan hö uëvade hesi bëhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jöho uëromomo ë'adeje. Iesuarue ijoraje aho'obëhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ë ae gemuoho jiadeje. Röhu huro ijönö ae hiruëmiromomo Iesu jabesi övore bojëmadeje. Iae ëhuni Iesuro Satan hö uëvadeje.

7

Iesuarue ö ma jabuhu hesi örire bogomo ma uehorovare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajo-huro anego'i nimiruëromomo Judea sa'aroho bogomo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ² Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sörö maja börömohomo dunovadeje. Sörö hesi ihohomo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Söröhoje. ³ Ësörö majahomo dunovamu Iesuarue ö mahomo jaburo ri'öromomo Iesu uavareje: Ave amohomo nugo'i Judea sa'ahuro va'oromomo jasi mu masijohomo röjëhijegomo jasi ijore ijore jijiharue ariböviohomo jaburo garuomomo'irajo. ⁴ Ae aho'obëhe jabuhu nosi iho hejörö noehu nimë'ohomo bogomo gurihirohomo muohomo vaejarue höjo. Ëhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromomo

ma-va'orahoro muoho vaenego ae aho'obêhe garuomo'irajo. ⁵ Ëhi uavare hesi bêhoho jabumë Iesuale ö ömo'öme jêvadeje rôhu hesi öriroho bogo ma uehorovê'ëro êhuni êhi uavareje. ⁶ Ëhi uavamu uêvadeje: Nasi majaho bogo rovê'e höjo ijonö rue'iröhëro. Jemêhu söröro va'irarije majaho majae aho'obêhe höjo. ⁷ Sa'are mu sisëmu uehorovoruomaje aribövioho jemesi öriroho bogo nu huodëgo varijënoho höjo bêhe bogojio'ego. A'i nasi örire iae nue huodegarue höjo. Rabëni hesi bêhoho naro majêhiromo uêvaje höjo: Jemë mu sisë vaejaruje hö uêvego êhuni nue huodegarue höjo. ⁸ Jemesi iojiomoromo maja börömo ho vaerëjo. Nasi majaho bogo rovê'ego söröroho bogo ajiomo'ejöjo. ⁹ Ëhi uënu goromo Galilee sa'are êhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amê'e Sörö garomo jö röhêhijade jöhoje.

¹⁰ Hijamu hesi ö ömo'ömohuro iojiomareje maja börömo ho vaeröhëro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoroho ajiomo'i ma-saginiëri ajiomadeje. ¹¹ Saginiëri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Êaho dinö'e höjo. ¹² Ëhi atoromo ae aho'obêhe gemuore gagovê'ëro göëro göho saginiëri majahirovoromo Iesuale jöho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Êaho a mae höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obêhe sareramuijaje höjo. ¹³ Ëhi atoromo Jew a masijoho

juhuonëmiromo aho bogo va'orahoroho Iesuare jöho ato'i ma-saginiëri atoruumadeje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo börömore ajiomoromo ae jöe majëhijadeje. ¹⁵ Jöe majëhijamu hegorovo Jew rajohuro tiöromo uvareje: Ae gö hu bogo röjahijë'e höjo. Ëhi jië'o ho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jöho majahuijajëjo. ¹⁶ Jöho majahuijajëjamu Iesuro uëvadeje: Naehu röjêhaje jöho bogo naehu uehorovoromo röjêhi'i sa'are na remö'öjade ahuro bojëmijë'ëro röjêhijaje höjo. ¹⁷ Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimë'o ho ë ariböviohuro garomo uvoruumo'ajëjo: Nörö bogo hesi simanëremuho jöho ëma röjahui'i a'i God-ro jöho bojämijego röjahuijaje höjo. ¹⁸ Ae rahu jabesi simanëremu jö majëhijë'o ho jö majëhijarue hesi bëhoho jaburo nimoruomaje höjo jabesi ihoho döro jiojöro. O noehu naguë'o ho ramuö'öjamu rovere a hesi iho döro jiojöro naguë'o ho ëhi javuë'e aribövioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje höjo. ¹⁹ Jemë'o uehorovohëjo Moses-ro God-are jögoroho jemë bojëmijade höjo. Röhu jemë bogo ae gemu vadu'o ho jögoroho ejaharuje höjo. Jemë rabëni ë jöho ahoromo anego'iro ë'arujëjo. ²⁰ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe uaruomadeje: Sarerivanuëjo. Sisëhuro baejavë'ëro simane sisërëromo jövanuëjo. Raro ja anago'ië'ego uvanuëjo. ²¹ Uvanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemë ae aho'obëhe tiöromo uehore gö gö baejë'e jëvajëjo. ²² Röhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivëho'irarije muoho

bojëmijade höjo. Bogo huro aevoromo bojëmi'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojëmijare höjo. Bojëmijë'ëro ëhu'ëro jemëro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivëharuje höjo. ²³ Nuho majaro jemëro a sino tarivëharuje muoho vaejaruje höjo Moses-are jögoroho ahojööni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade höjo. Ëhi jië'ooho röhu jemë rabëni uvarujëjo: Nöröro nuho maja hesi jögoroho ahade höromo nasi öriroho dëho vörönimarujëjo. ²⁴ Ëhi'oromo jemë nasi muoho ma-döemu garomo mevoromo nasi öriroho dëho vörönëgajëjo. Nadi ëhioho ë'i nasi mu öroho ma-avoho garomo mevorëjo.

Ariböviohuro uarovareje: Na böröme namiromo ajamui'iröhe aho Iesu höjo o bogajo. Ëhi uarovare jöhoje.

²⁵ Ëhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Ëaho nosi a masijehu ano'ië'arue aho höjo. Na mae-ëjo. ²⁶ Röhu gahëjo. Hu a nunire jöe jövajëjo röhu nosi a masijohuro hesi öriroho jöho bogo ua'i ma-nunëremu gavaruëjo. Na jabumë garomo uvaruëjo: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höromo ëhioho ë'aruëjo. ²⁷ Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho hu di amore jioromo rueröhoho no dadivavuo'ajëjo. A'i ë aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruëjo. Ëhuni hu bogo ë aho höjo.

28 Ëhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo börömore hiromo jöho majëhiromo madarugo'o uvadeje: Jemëro uvarujëjo: Noro nörö iae mae gavaruëjo. Di amore jioromo rovadoho ëhu'o gavaruëjo. Röhu jemë bogo avoho gevaruje höjo. Na bogo nasi ëma rueli Vavuohuro remö'öjamu rovode höjo. Ëaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. 29 Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'öjamu rovë'ëro jevë'ëro. 30 Ëhi uëvamu hegorovo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. 31 Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiromo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Ëhuni nani hu ë rueröhe a börömo ho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi remö'öjamu rueruomade jöhoje.

32 Jö ëhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ëho jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho remö'öjareje va'oromo Iesu guduamo barueröhego. 33 Ëhi'amu Iesuro ae uëvadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remö'öjamu rovode a hesirire vuonorö'ö va'ejöjo. 34 Va'iramu jemëro na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. Naehu hi'irodire jemëhu ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. 35 Ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Ëaho dinö'e va'ego no bogo biroho'iröhego

uövuaĵejo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire ë va'oromo God rumo'e aribövioho jöe röjëhi'iröhëni uvajëjo o dinö'e va'i uvajëjo. ³⁶ Hu uvajëjo: Jemë na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajëjo. Ëhi jië'e jöho hu diehi jövoromo ë'ajëjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁷ Ëhi'amu sörö maja böröme jiope ruejuvo ijo tugoho'i maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'ö namiromo madarugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i nëgë'iroho nasi öroro rueromo irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jajivoromo uvarëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovohuro jemesi dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Ëjovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo ë'adeje Iesu mae uehorovarue ariböviohuro ijonö ëho bae'iröhego. Iesuhu ëhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jiadeje ë hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ëro.

Iesuarë jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Ëhi jövamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obëhe uvareje: Ëaho iae jö God-aro baeromo majahuijaje a börömo rueröhego muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo.

A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jië'ëro David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jië'ëro ëhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börömoho höjo. ⁴³ Ëhi atoromo ae aho'obëhe Iesuare jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'li nimareje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Pharisee ömo'ömohuni priest masijohuni atovarue ariböviohuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabesi masijohuro uëvareje: Jemë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu bogo ëhi jië'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö maho jövamu hegoro ëhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijihole vaejarue ariböviohuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'uoho baeruomo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömohuro ëhi uënugoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu ga'i

va'adohuro ri'öromo uëvadeje: ⁵¹ Ëjöho bogo maehu höjo. No aho bogo ëma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro jöho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baejë'e javajëjo. ⁵²⁻⁵³ Ëhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuoho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuijarue aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojiajoho.

8

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jöhoje.

¹ [Ëhi'amu ae gemu gemu jabesi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo börömore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³ Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduumë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obëhe jabesi nunire nugareje. ⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵ Röhu mami'e Moses-ro

jögoroho jajivoromo uövuade höjo ëhi jië'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ⁶ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jöho jaburo court-re huruoho majëhi'iröhëro. Ëhuni ëhi uavareje. Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro jöho bogo uëvë'e ma-uruho'amoromo övo namëro sa'are jajivadeje. ⁷ Sa'are jajivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are jajivojuvo hujeji ijonö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo. ⁸ Munëro vajamijëromoro röhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹ Sa'are jajivamu huhu jövade jöho heromo ë ariböviohuro va'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ö va'ojuvo ijore a i'oho va'amu barëjadeje. Barëjamu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ë namijë'e jiadeje. ¹⁰ Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioho dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'u bojami'iröhe aho bogohöjo. ¹¹ Uavadeje: Bada ae bogohöjo. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho na'o jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejöjo. Va'oromo nadi ijoho ëhi jië'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obëhe ajivavuaje jö huhu jövadohoje.

¹² Ëhi'ëlëro Iesuro röhu maho jöe majëhiromo uëvadeje: Na ajoho jevë'ëro sa'ae dinö'e dinö'e ajivëvaje höjo. Ae rahu nasi ijore ijore

jijihë'iroho bogo mae bogo ramoramoroho
 jijih'o'i ajoho baeromo maro raromo'aruëjo.
 13 Maro raromo'aruëjamu Pharisee ömo'ömohuro
 uavareje: Röhu jero jasi sivue jasi jöho
 majahuiromo uövuanuëjo: Nasi jöho mae
 höjo. Ëhi jië'o'ho no jasi jöho diehi maho
 uehorovo'ëjarëjo. Öre bogohöjo. 14 Öre
 bogohöjamu uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na nasi
 sivue jöho majëhijajëjo. Röhu nasi jöho iae mae
 höjo. Rabëni hesi bëhoho na dinö'e jioromo
 rovodoho o dinö'e va'irodoho naro gavaje höjo.
 Jemë ëho bogo gavaruje höjo. 15 Jemëro ma-
 sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisëro
 bahijaruje höjo. Na bogo aho sisëroho bahijaje
 höjo. 16 Röhu na sisëro bahi'i uehorovo'ibejjo
 sareri'e jöho bogo uehorovo'i ma-mae ë'ibejjo.
 Rabëni hesi bëhoho na bogo nasi sivuoho
 mevoromo jöho jövo'i na'o Vavue remö'öjadohu'o
 noro niö'iro mevoromo jöho majëhijarue
 höjo. 17 Ëhesi jöho jemesi jögoru surire ave
 jöho jajivoromo uvë'e höjo: Ae niö'iehu mu
 garomo ajamirovoromo jöe gemuoho majëhijamu
 gavë'o'ho uvorëjo: Jabesi jöho iae mae höjo.
 Ëhi jajivë'e höjo. 18 Naro nasi jöho majëhijego
 nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro hu'o nasi jöe
 gemuoho majëhijaje höjo. Ëhuni nasi jöho iae mae
 höjo. 19 Mae höjamu uavareje: Röhu jasi Vavuoho
 dinö'e höjo. Dinö'e höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë
 na'o nasi Vavuohu'o bogo gövuaruje höjo. Jemë
 na ge'ibejarijëjo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijëjo.

20 Iesuro God-are amo börömore hiromo God-ni
 suvuro bahijarue osare jö röjëhijadevare evare

ë jöho majëhijadeje. Majëhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rovë'ëro jië'ëro.

Iesuro uëvadeje: Naehu va'irodire jemë'o ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Èhesi jöhoje.

²¹ Èhi ë'ë'ëro iae Iesuro jöe gö Jew rajoho majëhiromu uëvadeje: Naro öre gö va'ejöjo. Va'iramu jemëro nahevo'arujëjo. Nahevo'iramu röhu mu sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ²² Bogo eni jëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uövuajëjo: Naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Hu diehi uöromu jövajëjo. Na hu anorovoli jövajëjo. O diehi ë'iro jövajëjo. ²³ Diehi ë'iro jövajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ave sa'are sisë'i raromaruje aribövie jëvo'i na aruhe döre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. Jemë ave sa'aho raje jëvo'i na bogo ave sa'a rajehu jevo'i dö raje jevajëjo. ²⁴ Èhuni uëvajëjo: Jemë sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Jemë bogo ma uehorovevoromo uvë'o'ho: Nöröhu uëvaje ë aho hö uvë'o'ho sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Vuovëvo'ajëjamu uavareje: Èhi jië'o'ho ja rahuo javajëjo. Ja rahuo javajëjamu uëvadeje: Na aevoromo uëbe rovode ë aho jevajëjo. ²⁶ Jemesi mu sisë jöho aho'obëhe nasiriro jiajëjo jövo'irodoho. Röhu remö'öjade aehu uevamu hejode jöho na ëhuremu jövaje höjo sa'are raromaruje aribövioho jemëro hejoro rabëni hesi bëhoho remö'öjade aho jö maemu jövajëro jië'ëro.

27 Ëhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uvareje: Remö'øjade hö uövuaje aho Vavuoho höjo. 28 Bogo ehioho uvoruomamu Iesuro uëvadeje: God-are A Maho na banigojiomevoromo döre nugevë'iroho evare jemë avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade jöhuremu jövaje höjo. 29 Remö'øjade ahuro bogo vuororemiromo va'i na'o hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae ëhi vaejajego. 30 Ëhi uëvamu hegoroovo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

Sisë hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.

31 Jew rajo ioro'iorohuro Iesure jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövë'oho nasi ijorajo mae jëvo'ajëjo. 32 Ëhi jëvo'iramu jö maho ga'a'arujëjo. Jö maho garomo ehuro ijonöho i'u'e mu hesi uhure jëvajoho barëjëvo'i ma-sasohë'e mu hesi aharire jëvo'ajëjo. 33 Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae ëhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'ömëro javuë'ëro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovë'e javuajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: I'u'e mue jëvajoho barëjëvo'ajëjo.

34 Barëjëvo'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sisë vaejaruoho mu sisë hesi uhure jioruomajëjo. 35 I'u'e mu vaemu vaejarue ariböviohuro aganohu'o majahuri raromo'i harihu ömo'ömohuro aganohu'o

ma-ioro'ioremu raromarue hōjo. ³⁶ Jemē i'u'e mu hesi uhure jēvamu Harihu naehu tugohēhē'oho ēhuro iae mu ma hesi aharire jēvo'ajējo. ³⁷ Iae na garomo uvajējo: Jemē Abraham-are a uje jēvajējo. Rōhu nasi jōho bijōnēgo'ego ēhuni anego'iē'arujējo. ³⁸ Nasi Vavuehu rōjehijamu gavode jōho naro jōvaje hōjo. A'i jemēro jemesi vavuehu uēvamu hejarije jōho ejahoromo ōmaruje hōjo.

³⁹ Ōmaruje hōjamu uavareje: Rōhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ōmo'ōmoho javuajējo. Hesi ujoho javuajējamu uēvadeje: Iae ēhi jēvajējo rōhu jemē Abraham-are ujo mae jēvo'ibejajo huhu mu ma vaejade ēhi jiē'e mu maho vae'ibejarijējo. ⁴⁰ Godhu uevamu hejode jō maho majēhibe rovode hōjo rōhu jaruvoho jemēro na anego'iē'arujējo. Abraham ēhi jiē'e muoho bogo vaenōvade hōjo. ⁴¹ Jemesi vavuehu sisē'i ē'adēhi ēhi ē'arujējo. Ēhi ē'arujējamu uavareje: Asē'e no bogo ōbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho hōjo. No hesi ujo mahuremu javuajējo.

⁴² Ujo mahuremu javuajējamu Iesuro uēvadeje: Jemē ēhi uvarujējo rōhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi ōrire rajehi'ibejarijējo. Rabēni hesi bēhoho na God jiajire jioromo rovodoho aviae jevajējo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remō'ōjamu rovode hōjo. Rōhu jemēhu bogo rajehijarujohuni ēhuni God bogo jemesi Vavuehu hōjo. ⁴³ Jemē rabēni nasi jō bēhoho bogo avoho hejarujējo. Nasi jōho bijōnēgo'ego ēhuni ē'arujējo. ⁴⁴ Jemē jemesi vavu hesi agane

gemuoho jëvajújo. Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajúhi éhi ömo'i ni-maruje höjo. Ni'i'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovë'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajúro éhuni hu jö maho bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövë'iroho hesi muoho éhi jië'ëro éhu'ëro hu éhi gemu muoho vaejaje höjo rabëni sareri'e mu hesi bëhoho hu jië'ëro sareri'e jöhemu uehorovajúro jië'ëro. Jemë'o éhi gemuoho jëvajújo. ⁴⁵ Naehu jö ma jövájoho ého bijönimoromo jemë nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo. ⁴⁶ Di aho ja nasi sisë garomo huruoho'iranoho eni javajújo. Nasi sisëho bogojjë'ëro jemë huruoho'irarijoho bogo eni jëvajújo. Naehu jö ma majëhijájoho jemë rabëni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujújo. ⁴⁷ God-are aganoho hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemë bogo God-are agane gemuoho jëvë'ëro éhu'ëro hesi jöho bogo hejaruje höjo.

Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho naro hibe rovode höjo. Ejöho Iesuhu jövadohoje.

⁴⁸ Éhi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajújo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajájjo. ⁴⁹ Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiajaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujújo sa'aro jiehojöro. ⁵⁰ Röhu nasi ihehu döro jioröhoho ého bogo naehu uehorovo'i a'i A

Göhuro iae uehorovaje höjo. Ëho uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'oho ijonöho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵² Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevejö'oho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövuaniuëjo: Ae rahu nasi jö ejehë'oho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵³ Nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanuëjo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jevajëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövioho vuovobe rovë'e höjo. Diehi jië'e aharo nimoronimorohë'i jövanuëjo. ⁵⁴ Jövanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejöjo ëho bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Ëaho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömoho höjo. ⁵⁵ Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvajëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejöjo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejöjo jemë jö sareri'e ae jëvajëhi na ëhi jië'e ae jëvo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶ Jemesi aevo'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni ëhuni nimoroho avohade höjo. Nimorohë'ëro naehu hijode majaho iae hu gavamu dë sasohade höjo. ⁵⁷ Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuëjo. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obëhe 50-ho

bogo baejë'e javajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸ Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jevë'e jiade höjo. ⁵⁹ Ëhi jövamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihrovë'ëro God-are amo börömoho nugo'i va'adeje.

9

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisërëjävë'ëro jië'ëro. ² Ëaho ë hijamu gagorovo Iesuale ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabesi sisërajo. ³ Ëhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabesi sisëhuro ëhuro nunoho sisërëjade höjo. A'i sisërëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijego God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'oho jiade höjo. ⁴ Aji maja jiajevare evare sa'are remö'öjade aehu nimaje muoho no vaenövo'ëjarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵ Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶ Ëhi uëngoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷ Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo

nu ano'o'oho eguëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'o'oho nugö'öjade jöhoje. Nu ano'o'oho eguëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'o'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'ö rovadeje.

⁸ Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni ëninëmi'ego ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromono noehu ajamijöro ëninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹ Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Ëiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire ëninëmijode aho jevajëjo. ¹⁰ Ëninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Ëhi jje'o'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹ Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'o'oho eguëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹² Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³ Ëhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jebesirire va'areje. ¹⁴ Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vaeli ma-nuharue majaho jiadeje. ¹⁵ Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ego Pharisee aribövioho jabu'o jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo.

Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejhamu naro va'oromo nu ano'o'oho eguë'ëro ëhu'ëro mae uherihaje höjo. ¹⁶ Mae uherihaje höjamu Pharisee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O ë ahuro nunoho dadovahoromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhu'ëro ë aho bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjo. Bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae ëhi höjo röhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo ëhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Ëhi uarovoromo Pharisee ariböviohuro jöe gö gö uehorovo'amareje. ¹⁷ Jöe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho röhu maho jöe majahiromo uavareje: Jero uövuanejjo: Huro nasi nunoho dadovehade höjo. Ëhi jië'o'oho ja uehorovanuoho hu diehi jië'e ae höjo. Diehi jië'e ae höjamu uëvadeje: Hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae höjo.

¹⁸ Röhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromo uövuaruëjo: Aevo'li nuni sisë'e jiadoho avevejö'o'oho gavajëromo ae uëvareje: Uëvego ave a hesi vëmu vavu'ohuro rue'irarëjo. ¹⁹ Jabumë rovamu uëvareje: Na ave aho jemesi harihe höjo. Jemë uövuarije höjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Na mae o sarerëjo. Mae jië'o'oho diehi'ë'ëro jaruvoho hu mae uherihajëjo. ²⁰ Mae uherihajëjamu rue vëmu vavu'ohuro uëvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe höjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Ëjöho iae no gavaruëjo. ²¹ Röhu

rahuu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavë'e javuajëjo. Jue'io ua garego huro hesi jö'ëro majëhi'irajo hu bövie jiaje. ²² Röhu vëmu vavu'ehu ë jö uëvare hesi bëhoho jaburo ë Jew rajo masijoho juhuonëmijareje. Urimë'i ë a masijohuro jöe mevoromo ae aho'obëhe uëvareje: Ae rahu huruoho majahuiromo uövuë'oho: Böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu hö uövuë'oho ëhi jië'e aribövioho noro ahëvo'iramu ijönöho nosi osa börömoroho bogo rueromo God rajahinövo'aruëjo. Ëjöho uehorovoromo vëmu vavu'ohuro juhuonëmijareje. ²³ Juhuonëmiromo ëhuni uëvareje: Ëaho bövie jiaje ëhuni jemëro hu ua garëjo.

²⁴ Hu ua garëjamu hegorovo rue a masijohuro jöe nugö'öjareje urimo nuni sisë'e jiade ahuro vuonorö'ö rueröhego. Jöe nugö'öromo rovamu Iesuarë jöho atoromo uavareje: God-are nunoro jöe ma-maemu jövego no hejarëjo. No gavaruoho ë aho a sisë höjo. ²⁵ A sisë höjamu uëvadeje: Na'o bogo gavajëjo. Nani hu a sisë höjo o bogajo. Röhu jöe gemu iae na gavajëjo urimo nuni sisë'e jevadoho jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶ Ëhi uëvamu uavareje: Hu diehi'avade höjo. Hu diehi nunoho dadovahade höjo. ²⁷ Dadovahade höjamu uëvadeje: Na mami'e uëvamu jemëro bogo ejarahije höjo. Rabëni röhu maho he'i nëgajëjo. Nani jemë'o hesi ijore ijore jijih'o'i nëgo'ego o rabëni ue ge'i arijarujëjo. ²⁸ Ue ge'i arijarujëjamu sivoromo uavareje: Ja ë ia hesi ijore ijore juvanue ae javajëjo. No bogajo. No Moses-are jögoru ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. ²⁹ No iae

garomo uvarue höjo: God-ro Moses jöe bojamamu majahuijade höjo. A'i ë a gö hesi bëhoho no bogo gavaruëjo. ³⁰ Bogo gavaruëjamu rue nuni sis'e'le jiade ahuro uëvadeje: As'e'le jemë diehi'oromo hesi bëhoho bogo gavaruje höjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade höjo röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ³¹ No gavaruoho God a sisë jabesi jöho bogo ejëhaje höjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejë'oho ëhi jië'le aribövioho God-ro ejëhaje höjo. ³² Ni'l'ivadire jioromo ëhi ro avevejö'oho bogo hebe rovë'le javuajëjo uvavamu: Vëmu dëre jioromo nuni sis'e'le raharoho aëro nunoho dadovëhade höjo. ³³ God bogo nugö'öjego rue'ibejajo ëhi jië'le darugo'le mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vëmu hesi dëre jioromo mu sisëmu vaebe rovë'le javajëjo. Ëhi javajëjo röhu ja diehi'oromo jögoroho bojamuijanuëjo. Ëhi uanugoromo jabesi osa börömoroho rarovö'öjamu va'adeje.

Ae gö dë vövöbajo'le ramoramovë'le raromarue jö Iesuhu jövodohoje.

³⁵ Ërarovö'öjamu va'ade jöho aëro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ë aho bihororomo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi öriroho mae uehorovanuëjo. ³⁶ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Röhu God-are A Maho rahuo höjo. Uevego na hesi örire mae uehorovöjo. ³⁷ Mae uehorovöjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mamile gavane höjo. Röhu aviavejö'le ja'lo jöe jövajëjo. Iae na jevajëjo. ³⁸ Na

jevajëjumu uavadeje: Bada naro jasi örire mae uehorovavajëjo. Mae uehorovavajëromo ague aho hirono rajahijadeje.

³⁹ Rajahijamu Iesuro uëvadeje: Naro sa'are rovode höjo mae o sisë aribövie mevëvo'irodëni. Nuni ramoramo'e aribövioho nune dadovëho'i ma-döhemu nuni ma'e aribövioho nune tugohëho'irodëni ëhuni sa'are rovode höjo.

⁴⁰ Ëhi uëvamu Pharisee a ioro'iore bëhire raromarohuro ë jöho heromo uavareje: Na ja nosi jöho jövoromo ë'anuëjo. No bogo nuni ramoramo'e ariböviehu javuajëjo. ⁴¹ Javuajëjumu Iesuro uëvadeje: Jemë nuni ramoramo'e jëvo'ibejajo jö sisëho bogojëvo'ibejajo. Röhu jemë ëma uvaruje höjo: Iae no mae gavarue höjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

10

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'ië'iroho bogo ojoro ho va'i buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavë'o ho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'e ae höjo. ² O ae rahu ojore va'amu gavë'o ho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho höjo. ³ Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego ë va'aje höjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomaje höjo. Hejogo hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sö ujuohoromo va'o amonö höröjaje höjo. ⁴ Sö

ujuoho va'lo barënu goromo evare jabesi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje höjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro. ⁵ A ioro'ioro jabesi huëho bogo hejaruëro jië'ëro jabesi ijoro ho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo.

⁶ Ejöho Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jöhu'lo na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ëne jevajëjo. ⁸ Ürimo rueruomade aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare höjo. ⁹ Na ojo va'ëne jevajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioruomo'ajëjo. Maro jioromo ruaho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonö ioho birohoromo ue'aho'aruëjo. Ehi gemu ë'onövo'aruëjo. ¹⁰ Röhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje höjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amo'irovo. Naro rovode höjo nasi sheep ömo'ömohuro i'ovoromo ma-maroraromoröhego.

¹¹ Sheep muebe'amaje a maho na jevajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje höjo: Naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹² O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabesi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'iröhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho

rëmö'öromo ju'ebiro mo va'aje höjo. Ju'ebiro mo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoro mo arua anumiae va'aje höjo. ¹³ Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho baejävaje höjo. Èhu'ëro huruomaje höjo. ¹⁴⁻¹⁵ A'i na sheep muebe'amaje a maho jevajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi nari nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Èhi jië'ëro naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoro mo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹⁶ Röhu sheep ioro'ioroho iae jevajëjo. Jabumë ave sheep amoroho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o söjëvo rue'ejöjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövo'aruëjo. Èhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajëjo.

¹⁷ Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho nari guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni. ¹⁸ Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoro mo i'ovoromo röhu maho hijë'oho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uevamu hejë'ëro jevë'ëro.

¹⁹ Èhi uëvamu hegoro vo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö gö uehorovareje. ²⁰ A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jemë

rabëni hesi jöho hejarujëjo. ²¹ A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajoho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejë'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoruo-madeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuare örire bijönimoruomade jöhoje.

²² Iae Jerusalem amore maja börömoho rovadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'ömohuro uehorovoromo uvonövareje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are örire ma-ioro'ioremu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömoho runoni majae jië'iro evare rovadeje. ²³ Ëmaja börömoho rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴ Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ehuro bogo dadivavuo'ajëjo. Ma-sama'e majahuijego hejarëjo. Na ja böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo. ²⁵ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro ë muoho garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo. ²⁶ Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë

bogo nasi sheep-oho jëvadjëjo. ²⁷ Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gëvaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo. ²⁸ Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmege ma-ioro'iolemu maro raromarue höjo. Èhu'ëro jië'ëro jabumë bogo mae bogo sisëroho va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baeniehi'aruëjo. ²⁹ Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmiijë'e höjo. Èhuni Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruëjo. ³⁰ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

³¹ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjamu hegoroovo Jew rajohuro urimo munëhu vajami'ië'aroho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo. ³² Munëho ujuohamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'amamu gavarije höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ië'arujëjo. ³³ Munëho vajemi'ië'arujëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöëniho munëho vajami'ië'aruëjo. Al'i jero God-are ihoho ijumo'ego èhuni è'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro èhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴ Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo èhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvadjëjo. ³⁵ Èhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'iolemu jioröhe jöho höjo. Èsurire jajivoromo uvë'e höjo:

God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶ Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejevoromo sa'are remö'öjamu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhi jië'ocho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Ëhi jië'ocho bogo maehu höjo. ³⁷ Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'ocho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸ Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo röhu nasi muoho ëhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë ëhi uehorovë'ocho ëhuro avoho ga barëromo uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje höjo.

³⁹ Ëhi jövamu hegorovo rueho jaburo röhu maho Iesu guduamo'ië'areje. Guduamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejëvadire ë va'o hijadeje. ⁴¹ Va'o hijamu gagorovo ae aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho ë jöho aho'obëhe iae mae uövüade höjo. ⁴² Ëhi uarovoromo ae aho'obëhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruomadeje.

11

Lazarus guomade jöhoje.

¹ Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho gemuoho jiadeje. ² Röhu Mary hu majae ijonö hirono Badare hörure ridi'e jovehu otehodivoromo simano uehu uhijaho'iröhe magonahoho jiadeje. Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje. ³ Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e höjo. ⁴ Guomo guome baejë'e höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioremuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jioröhego. Hu guomo guome baejë'ëro ëhu'ëro God-ro ajemi'iramu hesi Harihe nasi ihohu'o dö maro jio'a'ajëjo. ⁵ Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorövëvadeje. ⁶ Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus ga'irögoro ëhi hijamu majae niö'i barëjëvadeje.

⁷ Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijo-rajö ömo'ömoho uëvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo. ⁸ Va'arëjamu ijo-rajoho jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vaji'ië'are höjo. Ëhi jië'o'ho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö va'ië'anuejo. ⁹ Va'ië'anuejamu Iesuro

uëvadeje: Aveho aji majaromëro jië'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe 12 barëjego evare beva'aje höjo. Ëhu'ëro ae rahu maja'e jijihë'o ho ave sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo ëhuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰ O vahi'e jijihë'o ho ajoho bogojëvë'ëro ëhuro biberovarue höjo. ¹¹ Ëhi uëromo ijonö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Ëhuni na va'oromo io'ejöjo. ¹²⁻¹³ Io'ejöjamu hesi ijorajoho jaburo uvareje: Nani Iesuro uöromo ë'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromo uavareje: Bada hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo ëhioho uë'i a'i uëromo ë'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴ Ëhuni Iesuro hu ruoho majëhiromo uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵ Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni ëhuni jemesi jöëni nimorohajëjo ëhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijorajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'ohego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmego i'ovoromo ri'öromo mae raromarue jö Iesuhu jövdohoje.

¹⁷ Ëhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'e höjo. ¹⁸ Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem

jioromo Bethany rovë'ëro ë raromareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejaruoho sanuëmiröhëro.

²⁰ Ëhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjumu hegorovo osare jioromo höröromo Iesu biroho'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro ëhi osare hijadeje. ²¹ Hijamu Martha-ro rueromo Iesu birohoromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ²² Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo. ²³ Ajami'ajëjumu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. ²⁴ Ri'ö'a'ajëjumu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugoholi rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öruomo'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo. ²⁵ Ri'ö'a'ajëjumu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromo mae raromo'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Ëhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae raromo'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶ Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu raromo'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanuëjo. ²⁷ Mae uehorovanuëjumu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromo ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸ Martha-ro Iesu ëhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejëro. ²⁹ Ruejëro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öromomo Iesu biroho'i va'adeje. ³⁰⁻³¹ Ma-burëro ri'öromomo Iesu biroho'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuamijaro-huro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromomo rihromareje. Rihromamu Iesuro amo maroho bogo rue'i Martha-hu biro-hadire ë hijë'ëro Mary-ro ë biroho'i rovadeje.

³² Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiromomo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³ Ëhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴ Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjamu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵ Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶ Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo'ere bogo bisemuoho uehorovë'ëro ëhuni nivajëjo. ³⁷ Nivajëromomo ae göëro göëro uvareje: Ëahuro nuni sisë'e aho ajamamu marëjade höjo. Ëhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'öjade jöhoje.

38 Ëhi uarovamu hegoroovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohë'e jiamu. 39 Tugohë'e jiamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu majae ëhi niö'li ëhi niö'li barëjë'ëro jië'ëro usihövajëjo. 40 Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovë'oho God-are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ëho uehorovanuëjo o bogajo. 41 Ëhi uavamamu hegoroovo rueho jaburo munëho bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huë mae uavajëjo rabëni jero nasi jöho ejehë'ego. 42 Iae na garomo uvajëjo: Jero majae ëhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uavajëjo arue aribövi jabesi jöëni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. 43 Ëhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. 44 Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo höru'oho nu ano'oho niögëro muoho taemo'amë'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahohego va'ajo.

Jew raje a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

45 Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus ëhi ajami'ego i'ovoromo ri'öjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. 46 A ioro'iorohuro bogo

ma uehorovo'i va'oromo Pharisee aribövioho huruoho majëhiromu uëvareje: Iesuro ëhi jië'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷ Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo Jew rajo a masijo ioro'ioroho uëvareje: Gagovohego no jöe mevarëjo. Jöe mevarëromu gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ëjarëjo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸ Ëhi jië'e mu masijoho vaemu vaejamu noehu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro rueromu nosi amo börömohu'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajëjo. ⁴⁹ Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijë'e jiadeje. Ëahuro ri'öromu uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo. ⁵⁰ Jemë diehi'oromo bogo uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho ëhuro jemë marëjëvo'ajëjo. Ëhi jië'oho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹ Ëjöhö bogo hesi ëma jövo'irögoro evare vaduniroho hu priest börömëro jië'ëro ijonö jioröhe jöhö God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro. ⁵² Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo

uehorov'e ehi ma-jövadeje. ⁵³ Iesu guomoröhe jöho ehi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovaraje hu anoröhëro. ⁵⁴ Ehi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'li va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae hijadeje.

⁵⁵ Hijamu Jew rajo jabesi maja börömoho dunovadeje. Maja börömo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. E'maja börömoho dunovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo börömore io-jiomareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabesi sisëho avohorovo'li sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni. ⁵⁶ Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo börömore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë uehorovarujoho Iesu sörö börömoroho rue'a'ajëjo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷ Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömohuro ae aho'obëhe jöe bojëmiromo uëvareje: Iesu dinö'e hijajoho ae rahu gavë'oho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

12

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare hörure otehodivade jöhoje.

¹ Ijonö majae aho'obëhe 6 barëjego God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhoho jiadeje. Rue'iröhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus

guomamu Iesuhu ajamamu ri'öjade aho jiadeje. ² Amo Iesuro ë ajiomamu ariböviohuro i harihe avohoromo Iesu bojamiijareje. Bojamiromom Martha-ro ajëmiromom ie i'imëmam Lazarus-ro ie i'i Iesumë'o ro hijadeje. ³ Èhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Èsoho Mary-ro barueromom Iesuare hörü döre otehodivoromom simano uohuro höröho uhijahadeje. Uhijahamur ridohuro osae aho'obëhe rumorovo barëjadeje. ⁴ Rumorovo barëjamur Iesuare ijorajom öm'o'mohom ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesunim hiruëmiromom a jabesim övore bojëmi'iröhe ahurum uëvadeje: ⁵ Ridi'e osoho rabënim bogo arohom imëvoromom 300 kina rabu'e baeromom bövim bise'o rumo'e ariböviohom suvuorëmiijare höjom. Èhi jië'ohom iae mae jio'ibejajom. ⁶ Èhi uëvadem hesim bëhohom Judas Iscariot-ro bövim bise'o rumo'e ariböviohuniohom bogo uehorovoromom jövo'om a'om vajiöhu'e aërom jië'ërom èhim jövadeje. Èhesim bëhohom hurum Iesumesim moni'e esöhom muebenövadeje. Muebejë'om gö vajiöhërom baenövadeje. Vajiöhërom baenövë'ërom èhu'ërom uëvadeje: Ridi'e osoho rabënim bogo arohom imëvoromom bövim bise'o rumo'e ariböviohom suvuorëmiijare höjom. ⁷ Bövim bise'o rumo'e ariböviohom suvuorëmiijare höjamur hegorovom Iesurum uavadeje: Bogavem magonahohom vavaenohom bojami'iranëjom. Hurum nimadem höjom osohom avohom mueberomom guomevegom otehodegoromom guavevo'iröhënim. ⁸ Bövim bise'o

rumo'e aribövioho jemë'o jiemu jioruomo'i na bogo jemë'oho hiemu hi'ejöjo. Ëhuni hu iae mae otehodegade höjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jö atarohoje.

⁹ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajë uvamu hegorovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'o ga'i rovareje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jië'ëro. ¹⁰ Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuro jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego Lazarus'o ano'irarëjo. ¹¹ Lazarus ano'i atare hesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe uvareje: Iesuro Lazarus mabëhe ajamijade höromo priest masijo jabesi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ëhuni ano'i atareje.

Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i aehu mabëhe rajahiruomade jöhoje.

¹² Ëhi'amu nërö sörö i'i rovare aribövioho aho'obëhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo. ¹³ Rojomajëjamu hegorovo ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromo uvoruomadeje:

God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Israel rajo nosi bërömo mabëhëjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromo hesi döre ajio hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo rajehu garuomo'iröhe jöho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

¹⁵ Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo. Jemesi börömhuro donkey harihu döre hiromo rovajëjo.

Ëhi jajivë'eje. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro ëhi ë'adeje. ¹⁶ Urimoho Iesure ijorajo ömo'ömohuro ë surire jö hesi bëhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromo aje baeromo böröme namijamu evare ë jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesure jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire ëhi vaejahare höjo.

¹⁷ Röhu ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bëhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obëhe Iesu'o raro-moromo ë muoho gavareje. Gavë'ëro ë jöho majëhibe jijihareje. ¹⁸ Ëbëhi'e mu börömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomadeje. ¹⁹ Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro uarovareje: Jemë'o gahëjo. Ëa hesi mu tugohë'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obëhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

Greece sa'a rajo a ioro'iorehu Iesu ga'i ni-moruomade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu ae aho'obëhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro. ²¹ Rojomoromo Philip ga'i rovareje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No

naguajëjo Iesu ga'irovo. ²² Èhi uavamu hegoroovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje. ²³ Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo. ²⁴ Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Èhesi bëhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromo sisërë'ajëjo. Sisërëj'ë'ero ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisërëj'öhuro ëhuro bogo sivuoho jio'i aho'o jio'amo'ajëjo. Na ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵ Ae rahu jabesi sinohemu uehorovë'oho ijumorovarue höjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho ëhuro ioro'iore gemu raromo'aruëjo. ²⁶ Ae rahu nasi mu vae'i nimë'oho nasi ijore ijore jijih'o'aruëjo. Na dinö'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabesi ihoho döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö huhu jövadohoje.

²⁷ Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaene-gavajëjo. Èhuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ëhioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho bae'i rovë'ëro. ²⁸ Èhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme höjo. Jasi ihoho böröme

hö uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjehijë'e jevajëjo. Röhu maho röjehi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme höjo.

²⁹ Ëhi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahiromo uvavohijajo.

³⁰ Ëhi atoruomamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëjö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöenioho uvo'i jemesi jöëni uvade höjo. ³¹ Jaruvoho

ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'ö'irögoro ë'ajëjo. ³² Na sa'are

jevajoho aehu banigojiomevë'ohe evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruomo'ajëjo.

³³ Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo. ³⁴ Ëhi

uëvamu hegoro rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuumu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioremu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'ohe ja diehi uöromo ë'anuëjo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'i uvanuëjo. ³⁵ Guomo'i uvanuëjamu

hegorovo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ehuro

bogo ramoramovëvo'iröhe höjo. Ramoramore jijihë'o ho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶ Èhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevaro evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'o ho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Èhi uënogoromo va'adeje. Va'oromo gurihirovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöëni. Èhi'adeje. ³⁷ Urimo Iesuro Jew rajohu'o hirono bëhi'e mu masije aho'obëhe jabesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸ Èhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi èhi jioröhego èhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje:

Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo.

Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e höjo.

Isaiah-ro èhi jajivadeje ijonö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo èhi ë'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹ Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰ God-ro uvajëjo: Naro jabesi nunoho tugohëhoromo uehoroho ijumëhë'e jevajëjo èhuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego.

Uehoroho bogojëvego bogo huotorovoromo nasi
 öriroho bogo rovego naro bogo i'ovëvego
 bogo mae jëvoröhego.

⁴¹ Isaiah-hu ëhi jajivade hesi bëhoho huro ue-
 hore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho
 garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje. ⁴² Iae a
 ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a
 ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o
 iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo
 röhu uvareje: Pharisee ömo'ömohuro uö'a'aruëjo:
 Iesu mae uehorovarujohuni God rajahijarue os-
 aroho nadi ijoroho ruerë uö'a'aruëromo ëhuni
 Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare
 jöho subivëhareje. ⁴³ Uvareje: God-hu no ra-
 jahui'iröhoho ëho ma-jianovo'i aehu no rajahui-
 jaruoho iae mae höjo.

*Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro
 va'iröhe jöheje.*

⁴⁴ Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu
 na mae uehorovevë'ocho bogo nasi öriroho gemu
 uehorovevo'i sa'are remö'øjade ahu'o mae ue-
 horovarue höjo. ⁴⁵ Ae rahu na gevë'ocho sa'are
 na remö'øjade ahu'o gavarue höjo. ⁴⁶ Naro
 sa'are rovë'ëro aho'o ajivëvaje höjo ëhuro ae
 rahu na mae uehorovevë'ocho ë ariböviocho bogo
 ramoramoroho raromoröhego. ⁴⁷ O ae rahu nasi
 jö heromo bogo ejehë'ocho na bogo jabesi jöho
 mevoromo sisërocho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o
 bogo sisërocho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode
 höjo. ⁴⁸ Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'oho
 sisëre va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho ëho
 naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujeji ijo

tugoho'i majaho rue'iramu ë jöho bijönimë'ëro ëhu'ëro sisëro va'a'aruëjo. ⁴⁹ Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi ëma jövo'i Vavue sa'are remö'öjadohuro jöho bojemijade höjo naro ëhuremu jövo'irodego. ⁵⁰ Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojemijade jö aehu ejahë'ohuro ëhuro ma-ioro'ioremu maro raro-marue höjo. Èhu'ëro jië'ëro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae ëhi gemuoho höjo.

13

Iesuhu hesi ijorajo ömo'ömo jabesi höru hitahi u'ovëhade jöhoje.

¹ Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nërëhi jio hesi jiadeje. Nërëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi maho ave sa'are raromaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje ëhi ma-guomoröhego.

² Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhego. Èhi jië'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³ Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jioromo rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo. ⁴ Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'ëro ri'öromo döre niögoho jijöromo uhivarue niögoho dë'ahore muohorovadeje.

⁵ Muohorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijorajo jabesi höroho eguehoromo muohorovade niögoho baeromo höroho uhijehadeje. ⁶ Ëhi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo. ⁷ Eguehonëjamu uavadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruvoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo. ⁸ Ga'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi höroho bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi höru bogo eguahë'oho ijonöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo. ⁹ Javo'ajëjamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ëhi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o ëhu'o eguehëjo. ¹⁰ Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övoho simanoho eguahojörajo. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'oho röhu maho bogo eguoruomo'i jabesi hörohemu eguonövo'aruëjo. Röhu jemesi sisëho mami'e u'ovëhë'ëro mae jëvøjëjo. Mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo. ¹¹ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'ajëjo. Ëhuni uëvadeje: Jemë mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo.

¹² Ëhi uëromu ijorajo jabesi höroho eguehonugoromo niögu jijö bamadoho röhu maho ba'amoromo va'o hesi röhore hinugoromo uëvadeje: Naehu jemesi örire ömode mu hesi bëhoho na jemë gavarujëjo o bogajo. ¹³ Bëhoho

iae na majëhi'ië'ajëjo. Jemëro uevaruje höjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje höjo na ëhi jevë'ego. ¹⁴ Na jemesi Bada'o Tisa'o jevajëjo röhu na bogo uvode höjo: Böviëro jevë'ëro höroho bogo eguëho'ejö uvo'i ma-eguëhode höjo. Ëhuni jemë'o nadi bövie javuajë uvo'i göëro göho huë baerovoromo höroho eguahorovorëjo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho naro mu mae röjëhijë'e jevajëjo ëhuro naehu jemë ajëmijodëhi jemë'o ëhi huë baerovoromo ajamirovo'irarijego. ¹⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mu ariböviohuro o anue jijiharue ariböviohuro jabesi a bërömo bogo iosiramiro mo masije riravarue höjo. ¹⁷ Ëjöho mae jio'ego jemë iae gavarujëjo. Ëhuni nadi na iosiremiromo uvorëjo: No masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ejarë uvo'i ma-ajamirovorëjo. Ëhi ë'ë'o ho huë mae jëvo'ajëjo.

¹⁸ Huë mae jëvo'ajë uëvaje jöho ëho bogo ae aho'obëhe jemesi jöho uëromo ë'ajëjo. Jemë diehi jië'e aribövie baejëvodoho iae na gëvaje höjo. Mami'e God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Na'o gemu mae i ijajohuro huotorovoromo na'o muorovo'i nimade höjo. Ëhi jioröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi jië'e mu sisëho jio'a'ajëjo God-are surire jöho bogo bejajëro jië'ëro. ¹⁹ Ëmu sisëho bogo vejö'oho jio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviavejö'e uëvajëjo jemëro ga'irarijego ë mu sisëho rovego garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö jiemu jiaje A Bërömo ho höjo. ²⁰ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Naehu

rēmō'ōjego rovarue aribōvioho ae rahuhu ë aribōvi rajēhiromo baejēvē'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevorumaje hōjo. O ae rahu na rajehiromo baejēvē'oho ëhuro remō'ōjamu rovode ahu'o rajahiruomaje hōjo.

Judas-hu Iesu bijōnimarue a jabesi övore bojēmi'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.

²¹ Èhi uëromo hesi dē vövōbajo'ere huë vavaene bōrōme baejadeje. Huë vavaene bōrōme baeromo ma-sama'e majēhiromo uëvadeje: Ave jōho na jō mae uë'ië'ajējo. Jemesirire jiaje ae gemuëro na bijōnegarue aribōvi jabesi övore bojēmi'anuëjo.

²² Èhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jōho uōromo ë'ajējo. ²³ Rōhu Iesuarue ijoraje ae gemuëro Iesuarue bēhi mare hijē'e jiadeje. Iesuro ë aho hesi dē vövōbajo'e aho'o rajahinövadeje.

²⁴ Èaho Iesuarue bēhire hijē'e jiamu Simon Petero ë a hesi örire uvenëro uavadeje: Ua gavējo: Rahuare jōho uōromo ë'anuëjo. ²⁵ Uōromo ë'anuëjamu ë ijorajohuro Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuare jōe uōromo ë'anuëjo.

²⁶ Uōromo ë'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo ae gemu bojami'ejōjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae ë ahuro ëhi sisë vaejevo'ajējo. Èhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojamijadeje. ²⁷ Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavē'i Satan-ro ë a hesi dē vövōbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anue muoho ma-burëro

va'oromo vaejējo. ²⁸ Vaejējamu hegoroovo raro-moromo i ijarue ariböviohuro bēhoho rabēni Iesuhu Judas ēhi uavajoho bogo avoho hejareje. ²⁹ Bogo avoho he'irōgoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruoho muebejajego ēhuni nani Iesuro uaromo ē'ajējo: Va'oromo söröeni ie imahuējo. O va'oromo inōmo rumo'e aribövioho monioho gö suvuorēmijējo. Ēhuni uaromo ē'ajējo. ³⁰ Röhu Judas-ro Iesuhu bojämijade ioho baeromo ma-burēro hörōromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹ Judas va'amu gagorovo Iesuro uēvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjēhijē'e hōjo. God-ro daruge bojämijē'ero hesi aji'e muohu'o röjēhijē'e jevajējo. ³² Naro God-are ajoho ae röjēhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomemo'ajējo. Hu ma-burēro iae ēhi ē'iē'ajējo. ³³ Nasi harihu ömo'ömohumē na jemē'oho majae ma-bunemu hi'ejōjo. Hiromo va'iramu nahevo'arujējo. Röhu Jew rajo masijo mamile uēvodēhi jemē'o ēhi uē'iē'ajējo: Naehu va'irodire jemē ē ö'irarijoho bogo eni jēvajējo. ³⁴ Röhu jōgoru i'e bojēmi'iē'ajējo. Göero göho rajahirovorējo. Naehu jemē rajēhibe rovodēhi jemē'o ēhi gemuoho ē'orējo. ³⁵ Jemē rajahirovē'oho ēhuro ae aho'obēhe gēromo uvoruomo'ajējo: Jemē nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jēvajējo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivēho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³⁶ Ĕhi uēvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada rōhu ja dinō'e va'onējo. Dinō'e va'onējamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejō'e ě ō'iranoho bogo eni javajējo. U'emu ō'a'anuējo. ³⁷ Ō'a'anuējamu hegoroovo Peter-ro uavadeje: Bada rōhu avevejō'e naehu jasi ijore ō'ē'oho rabēro bogo eni jevajējo. Naehu ajamiromo jani guomevē'oho iae mae hōjo. ³⁸ Iae mae hōjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuējo: Naro nōrō ajamiromo guomorovo'ejōjo. Rōhu ave jōho na jō mae uai'ē'ajējo. Kōkōrōkoho bogo uvē'e jero majae niō'i gemu ae uē'a'anuējo: Na Iesu bogo gavaje hōjo.

14

Vavu hesirire va'arue ōroho Iesu jiaje jō Iesuhu jōvadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gō gō bae'i a'i God-are ōroro mae uehorovoromo nasi ōrohu'o ēhu'o mae uehorovorējo. ² Ĕhesi bēhoho nasi Vavu hesi osare rōhoho aho'obēhe jio'amajējo. Ĕhuni na ě va'oromo jemēhu raromo'irarije rōhoho avohēho'ejōjo. Naehu jōvaje jōho bogo maehu jio'ibejajo bogo uē'ibejōjo. ³ Va'oromo jemesi rōhoho avohēhonugoromo vuonorō'ō rueromo sōjēvoromo nasirēro va'ejōjo ēhuro naehu hijajire jemē'o ě raromo'irarijego. ⁴ Naehu va'oromo hi'irode ōroho jemē iae gavaruje hōjo. ⁵ Gavaruje hōjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero ēhi uōvuanuējo rōhu jaehu dinō'e va'o hi'iranoho no bogo gavaruējo. Ĕhi jiē'oho ja

diehi'oromo uövuanuëjo: Öroho iae gavaruje höjo. ⁶ Gavaruje höjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije öroho na jevajëjo. Jö ma ga'irarije öroho na jevajëjo. Darugo bae'irarije öroho na jevajëjo. Vavuohu'o gemu mae jëvojöro nëgë'iroho öroho na gemu jevajëjo. ⁷ Jemë na gevë'e jëvë'ëro nasi Vavuohu'o ga'a'arujëjo. Jaruvoho aevoromo jemë ë A hesi bëhoho uehore baeromo gabe va'a'arujëjo.

⁸ Gabe va'a'arujëjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho röjahuijego no gavarëjo. Gavë'oho ëhuro no mae javuo'ajëjo. ⁹ Mae javuo'ajëjamu uavadeje: Philip na majae ëgobövie jemë'o hijë'e jevajëjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuëjo. Ae rahu na gevë'oho nasi Vavuohu'o garuomaje höjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo uevanuëjo: Vavuoho röjahuijego no gavarëjo. ¹⁰ Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuëjo: Nöörö Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nöruare dë vövöbajo'ere jiajëjo. Naehu jemë uëvaje jöho bogo nasi ëma uehorovoromo uë'i a'i Vavue nasi dë vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dë vövöbajo'ere vaejego na vaejaje höjo. ¹¹ Na uëvode höjo: Naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jiajëjo. Ëjöho heromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. O jemë uvë'oho: Nöruare jöho bogo eni hö uvë'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorëjo: Nöruare jöho mae höjo. ¹² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu na mae uehorovevë'oho naehu vaejajëhi jië'e darugo'e muoho vae'a'arujëjo. Röhu naehu

vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemëro darugo'e mu masijo maho vae'a'arujëjo rabëni naru Vavu hesi örire va'iramu. ¹³ O jemë rabe rabe Vavuoho nasi ihore ua gavë'o'oho naru ëhi vaejëho'ejöjo ëhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijago: Vavuoho böröme höjo. ¹⁴ No nöruare aribövie javuajë uvoromo rabe rabe ue gevë'o'oho iae na vaejëho'ejöjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhe jö Iesuhu jövodohoje.

¹⁵ Jemë na rajehijë'ohuro nasi jögoroho ejeho'arujëjo. ¹⁶ Ejeho'iramu naru Vavuoho ua'iramu Ajëminövo'iröhe A göho bojëmi'ajëjo huro rueromo jemë'o ma-ioro'io'oremu hi'iröhego. ¹⁷ Ajëminövo'iröhe Aho iae jö maemu barovaje Aru'ahoho höjo. Sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruëro jië'ëro ëhuni bae'iröhoho bogo eni jëvajëjo. A'i jemëro hu avoho gavaruje höjo. Avevejö'e hu jemë'o hijajoho u'emu jemesi dëre abo hibe va'a'ajëjo. Iae ëhuni jemë gavaruje höjo.

¹⁸ Naru jemë rëmo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raromanovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo. ¹⁹ Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro bogo geruomo'ajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ëhuro jemë'o daruge baeromo raromo'arujëjo. ²⁰ Ëho majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nörö hesi Vavu hesi dë

vövöbajo'ere jio'li no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'li nöro nosi dë vövöbajo'ere jiajêjo.

²¹ Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'o'ho ëhi jië'e ariböviohuro rajehiruomaje höjo. Rajehijë'o'ho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajêjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövioho rajëhiromo va'orahoro röjahirovo'ejöjo geruomoröhego.

²² Ehi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'li Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'li sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo röjahirovo'ie'anuëjo.

²³ Bogo röjahirovo'ie'anuëjamu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'o'ho ë ariböviohuro nasi jöho ejehoruomo'ajêjo. Ejeho'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ejarêjo. ²⁴ O ae rahu bogo rajehijë'o'ho nasi jöho bogo ejehoruomaje höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'li a'li Vavuehu remö'öjamu rovode a hesi jöho höjo.

²⁵ Na jemë'o hijë'li ë jöho majëhijë'e jevajêjo.

²⁶ O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'a'ohoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövioho bise'o'ho röjëhiromo simanoho huotovëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujêjo.

²⁷ Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajêjo rëmo va'ie'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'li uhohu'o bojëmijajêjo. Nadi nurunurumoromo juhuonivorêjo.

²⁸ Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na

vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajehi'ibejarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jöho heromo nimoroho'ibejarijëjo Vavuehu na iosiremiromo börömo jiajohuni. ²⁹ Avevejö'oho ë muoho bogo vaejê'e röhu urimo na ma-majëhijê'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijego. ³⁰ Röhu na bogo majae ëgo'oho jemë jöho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Börömoho rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jië'ëro hu jöho bogohöjo. ³¹ Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomoröhego: Nöröro Vavuoho iae rajahiromo Vavuehu jö bojamijadëhi nöröro ëhi ë'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

15

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuoho höjo. ² Na'o bimuvaruje aribövioho ëho ö'i ado sirino'oho jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'oho duvahore tarivoromo ruruhö'öjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejamu gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahuri'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego. ³ Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvê'e höjo. ⁴ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo

raromarujo ho ehi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo hijajoho ehi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvájëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisërëromobajo bogo ma raejajëhi ehi jëvo'ajëjo.

⁵ Ö'i bëhoho na jevo'i jemë ado sirino'oho jëvájëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromo raromoli naehu jemë'o gemuore bimuvoromohijë'ohuro ehuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho i'o mu'o vaejë'ohobogo mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶ Ae rahu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho adosuaromoruruhö'öjego sisërëjajëhi ehi jëvo'ajëjo. Ehi jië'e adoho gagovoromo vënire huego ravo'amajehöjo. ⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromoraromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajo'erejië'oho ehuro jemë rabe rabe God ua ga'i nëgë'ohouarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸ Jemëbajorae avohë'ohuro ehuro nasi Vavu hesi ihohodöro jiajehöjo. O bajorae avohë'ohuro ehuronasi ijore ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ehi jemërajëhijë'e jevájëjo. Naro ehi rajëhijë'e jevaje ehuni na'o gemu mae ehi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'ohoehuro na'o gemu mae raromol'iramu ehuro narajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi jögoruejahë'ëro hu'o hijego huhu rajehijajëhi jemëro ehi na'o raromol'iramu rajëhinövo'ejöjo.

¹¹ Naehu jö ehi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o gemu mae

nimoroho'irarijego bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho avoho'irarijego. ¹² Ave jögoroho naro bojëmi'ie'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorovëvorëjo. ¹³ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovëvarue mu börömocho aviëhi höjo nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ejarejo. Mu ioro'ioroho ma-jianovajëjo. ¹⁴ Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvaje höjo. ¹⁵ Urimoho na bogo aganoho uë'i a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue ariböviohuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. Èhuni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje aribövioho uë'i a'i agane uëvajëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ego. ¹⁶ Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejëvode höjo. Baejëvoromo muro bamëvode höjo jemëro va'oromo ioro'ioemu jioröhe bajoho rae avoho'irarijego. Èhi jië'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo. ¹⁷ Èhu'ëro jië'ëro ave jögoroho naro bojëmi'ajëjo. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvorëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje ariböviehu Iesuarë aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁸ Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e ariböviohuro nöro nue huodivoruomade höjo.

19 Jemë'o sa'arohemu uehorovaruje aribövie jëvo'ibejajo ë ariböviohuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejëvode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovaruje höjo. Èhuni ë ariböviohuro jemë nue huodëgarue höjo. 20 Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu ariböviohuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Èjö hesi bëhoho jemesi bërömo na sisë vaejevë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jaburo mu vaejaruje aribövioho jemë'o sisë vaejëvo'aruëjo. O nasi jö ejehë'oho jemesi jöhu'o ejëho'aruëjo. 21 Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvoruomo'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'öjade aho jabumë bogo gavaruëro jië'ëro. 22 Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majëhi'ibejjo jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majëhijamu hejare höjo. Hejë'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e ëma ë'are höjo. 23 Na nu huodegë'o ho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. 24 Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejjo ëhuro jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avevejö'o ho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo. 25 Jabuhu nu huodaguarue hesi bëhoho

urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë ëma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ëro.

²⁶ Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Ëhi hijajëro jië'ëro naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajëjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo. ²⁷ O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'arujëjo aevo'i na'o raromobe rovë'ëro jëvë'ëro.

16

¹ Ejöho naro uëvajëjo jemë mae uehorovevaru-joho vuonugojöëni. ² Jew rajehu God rajahijarue osare osare jemëhu gagovoromo God rajahijarujoho aëro ahëvoruomo'ajëjo. O majae ijonö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomo'ajëjo: Noehu Iesuare aribövi muo'amaruoho ëho God-are mue vaejaruëjo. ³ Ëhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvo'aruëjo ë hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ëro. ⁴ Röhu naro ë jöho uëvajëjo ëhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijego: Nöröro uövuade höjo: Ëhi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahuhu mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

Ëhi jië'e jöho na bogo aevo'ioho uëvode hesi bëhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo ëhuni

bogo uëvode hõjo. ⁵ Rõhu avevejõ'oho na jemë'oho bogo hi'i a'i na remõ'õjamu sa'are rovode a hesi õrire vuonorõ'õ va'ië'ajëjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujëjo: Ja dinõ'e va'ië'anuejo. ⁶ Rõhu na va'i uëvodohuni ëhuni jemë sisë maro vavaenimarujëjo. ⁷ Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Na bogo va'ibejõjo bisemu sisë jëvo'ibejajo. O na va'ë'ohuro ëhuro maho jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho na bogo va'ibejõjo ëhuro God-are Aru'ahehu Ajëminõvo'irõhoho jemesi õriroho bogo rue'ibejajo. O va'ë'oho ëhuro naro Aru'ahoho jemëni nugõ'õ'iramu rue'a'ajëjo. ⁸ Aru'ahohuro rueromo sama'e røjëhi'a'ajëjo ae aho'o ga'irarijego sa'arohemu uehorovarue aribõvioho jaburo mu sisë hesi õroho mu ma hesi õroho sisë mevëho'irõhe hesi õroho bogo avoho uehorovoruomego. ⁹ Mu sisë hesi õri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho jabumë nasi õriroho bogo maho uehorovevoruomaje hõjo. ¹⁰ Mu ma hesi õri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho naro Vavu hesi õrire maro va'iramu ijonõho bogo ge'a'arujëjo. ¹¹ Sisë mevëho'irõhe hesi õri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho ave sa'are Sisë A Bõrõmo hesi muoho mami'e mevamu bejë'e hõjo.

¹² Naehu jemë jõe aho'obëhe majëhi'irodoho avevejõ'e simanore uehorovo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. ¹³ Iae ëhi hõjo rõhu jõ mae barovaje Aru'ahohuro rovë'iroho huro mu ma hesi õroho røjëhi barë'ajëjo. Hu bogo hesi ëma uehorovoromo jõho jõvo'i a'iro jõe rabe rabe hejë'oho ëho jõvoromo rõhu u'emu jiorõhe mu jõho huruho majëhi'ajëjo. ¹⁴ Naro jõe jõvo'iramu

Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majëhi'iramu ëhuro nasi ihoho döro jio'a'ajëjo. ¹⁵ Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae ëhuni na uëvajëjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majëhi'ajëjo.

Iesuare ariböviehu huë vavaeni baeromo barëjego huë mae bae'iröhe jö Iesuhu jövodohoje.

¹⁶ Majae ma-bunemu barë'iramu jemë na bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu evare röhu maho ge'a'arujëjo. ¹⁷ Ge'a'arujëjamu hegoroovo hesi ijorajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uövuajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barë'iramu ge'a'arujëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. O uövuajëjo: Na bogo ge'irarije hesi bëhoho na Vavu hesi örire va'ië'ajëjo. Ehu'o hu diehi uöromo ë'ajëjo. ¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jö bëhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajoho no dadivavuajëjo. ¹⁹ Ehi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i ni-maruëromo uëvadeje: Na uëvajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu röhu maho ge'a'arujëjo. Na jemë ë jö hesi bëhoho naho'i atarujëjo. ²⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sisë maro nierusuburu'le bamo'arujëjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro nimoroho avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni

bae'irarijoho barëromo dë mae jëvo'iramu nimoroho'arujëjo. ²¹ Magonahehu raho'ië'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabëhe baejë'e jevajëromo nimorohaje höjo. Nimorohego ëhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²² Magonahehu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejarujoho ëhi rumonimo'arujëjo. Avevejö'oho jemë nasi jöëni huë vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoroho'arujëjo. Jemëhu nimoroho'irarijoho aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³ Ëmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe nëgamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴ Urimoho nasi ihoroho bogo uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Ëhi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje aribövi jabesi mu sisë Iesuhu ruahö'öjëho'tiröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Na uhu'e jöe gö gö jövoromo ëhuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijönö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogo majëhi'i Vavu hesi jöho masama'e majëhi'ejöjo. ²⁶ Ëho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua ga'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejöjo

²⁷ rabëni hesi bēhoho Vavuohuro iae hesi dē vövöbajo'e aho'o jemē uehorovēvajēro jiē'ëro. Ëhuni jemesi jöenioho na bogo ua ga'i jemesi ua ganövo'arujējo. Vavuehu jemē uehorovēvaje hesi bēhoho jemëro na rajehiromo mae uehorovoromo uvaruje hōjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade hōjo. ²⁸ Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajējo. Hijajēro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajējo.

²⁹ Va'ië'ajējamu hesi ijarahoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogo uhu'oho jövo'i masama'e jövanuējo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo uvaruējo: Ja bövie bise'e ga barējē'e javajējo. Ja bogo ae gö uö gövuanue hōjo: Jö rabe ue ge'i nēgajējo. Uö gö'irane bēhoho bogohōjo jero mami'e gövuë'ëro. Ëhuni no mae uehorovoromo uvaruējo: Ja God-arire jioromo rovane hōjo. ³¹ Rovane hōjamu Iesuro uēvadeje: Na jemē jaruvoho mae uehorovarujējo. ³² Majae ijonöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo va'iramu sivue jevo'ajējo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje hōjo. ³³ Ëjöho na majēhijajējo ehuro jemē heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ëro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ëro ehuro sa'are raro-moromo huë vavaene bae'a'arujējo. Ëhi hōjo röhu naro mu sisëho ruahö'öjē'e jevaje ehuni biririvorējo.

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu ëninamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövioho ëhi uënuhoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo. ² Jero jöho bojemijane höjo naro döro namiromo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo ehuro jaehu bojemijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'ioemu maro raromo'iröhego.

³ Aehu ma-ioro'ioemu maro raromarue hesi bëhoho ëho God ja gavarue höjo ja gemu maho javego. O jaehu remö'öjamu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Ma-ioro'ioemu maro raromarue hesi bëhoho iae ëhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromo jaehu bojemane muoho vae barëromo ehuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Ehi jië'e ihe gemuoho bojëmego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromo nasi örire bojemamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojemamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo.

⁷ Ejahë'ëro avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojemijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu ëhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöho

naro jabesi örire røjëhijë'e jevajëjo. Røjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'ëro garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromo rovade höjo. Èhi uvoromo mae uehorovoromo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni ëninamijajëjo. Na bogo uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojemane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ëro. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömoho jabumëro ae ma-va'orahoro røjëhijë'e höjo. ¹¹ Na jasirire ö'lië'ajëjo. Ave sa'aroho bogo ëgo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are ëhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromo hesi jioruomë'e jiaje ëhuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Èdarugoho jero na bojemane höjo. Èdarugo gemuohuro jabumë muebejëvego ëhuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhe höjo. ¹² Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro ëhuro avoho muebejëvonövide höjo rireromëvojöëni. Muebejëvoromo nasi gurutore rëmamu aho sisëroho bogo va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi ëhi jioröhego. ¹³ Aviavejö'e naro jasi örire ö'lië'ajëjo. Röhu naro ave sa'are hiromo ave jöho jasi örire uavajëjo ëhuro naehu nimorohajëhi jabu'o ëhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴ Naro jasi jöho jabesi örire røjëhijamu baeruomë'e höjo. Baeruomamu sa'arohemu uehorovarue

ariböviohuro jabesi örire nue huodëgoruomë'le höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhioho ëhioho nasi aribövioho jabu'o bogo sa'arohemuoho uehorovaruego ëhuni nue huodëgë'e höjo. ¹⁵ Röhu na bogo ëninamiromo uavajëjo: Sö va'lego ave sa'aroho bogo raromo'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo. ¹⁶ Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhioho ëhioho jabu'o sa'arohemuoho bogo uehorovarue höjo. ¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo ëhuro jasi ariböviemu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje ë hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo. ¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi ëhi naro jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raromoromo mue vaeröhego. ¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabesi jöëni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego ëhuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabesi jöëni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi jöënioho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo. ²¹ Uehorovoromo ëninamijajëjo ëhuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu sa'are rovade höjo. ²² Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji

bojemijanëhi naro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e je-vajëjo ëhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhego. ²³ Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nörö rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o ëhi rajëhijaje höjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoromo nasi aji maho garuomoröhego. Ëajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinövanohuni. ²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajëjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövioho ja bogo gavarue höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi ariböviohuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nörö nugö'öjamu rovade höjo. ²⁶ Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövioho röjëhijë'e jevajëjo. Iae na ëhi röjëhinövo'ejöjo ëhuro jaehu na rajehijanuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

18

Judas-hu Iesu bijönimarue aribövi ajëmiromo Iesu jabetesi övore bojëmade jöhoje.

¹ Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömo'öhu'o gemu mae va'adeje. Va'oromo Kidron dodure abueromo iojiomoromo aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje. ² Röhu

Iesuni hiruëmade aho Judas ë öri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi iJORAJOHO jabu'ö ë ro hinövë'ëro. ³ Judas-ro ë öri ari'oho gavë'ëro ae sÖjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövioho sÖromö God-are amo bÖrÖmÖ atovarue aribövie priest masijohu'ö Pharisee ömÖ'ömohu'ö jabuhu rëmö'öjamu rovaroho sÖ ujuohoromo rovamu bijo buno'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴ Rovamu gëgorovo diehi jië'e muehu hesi örire rue'iröhoho Iesu iae ga barëromö ro birohëvoromö uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. ⁵ Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Eüvaruje aho iae na aviae jevajëjo.

Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'ö gemu mae namijadeje. ⁶ Jabu'ö gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu hegorovo dejonö va'oromö sa'are rireromareje. ⁷ Ehi'amu Iesuro röhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. ⁸ Naharuëjamu uëvadeje: Na mami'e uëvode höjo: Iae na aviae jevajëjo. Jemë na nahevo-goro ave nasi aribövioho rëmö'öjego ma-va'arëjo. ⁹ Ehi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojemane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugö'öjamu sisëroho va'ë'e höjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ehi mae jio'amoröhego ehuni guduamo'i rovere aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rëmö'öjego va'arëjo. ¹⁰ Ehi uëvamu Simon Peter-ro kaejÖe

gurihi bamë'ëro jië'ëro jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ¹¹ Hia'oho tariö'öjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejöho sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejöro Vavuehu uevajoho rabëni bogo baejörajo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jöhoje.

¹² Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a börömohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tövonugoromo ¹³ hu'irae baeromo urimo Annas ga'i rovareje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jiadeje. ¹⁴ Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho iae mae höjo. Ëhi jövade a hesi juroho Annas ga'irögoro Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'o jaburo niö'iro Iesu rihromareje. Rihromoromo priest börömo hesi amo rejo iromare ojore rovareje. Rueromo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest börömoho ë aho mamile gavajego. Huro ë va'i Peter-ro rejo ojore viëhi amonö namijadeje. ¹⁶ Ojore viëhi amonö namijamu Iesure ijorajo göho priest börömehu gavaje ahuro sionëro ojore rueromo ojo muebejaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajoho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷ Bava'amu ë ojo muebejaje magonahohuro

Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi iJORaje javajëjo. IJORaje javajëjamu uavadeje: O na bogajo. ¹⁸ Èhi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonëgamu vëni muraege biho'amë'ëro bëhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest bërömo hesi nunire namijamu jöe gö gö ua ga'i hijade jöhoje.

¹⁹ Èhi'amu priest bëröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jië'e jöho aho rjöhijanue höjo. Èjöho majehijego hejjo. ²⁰ Majehijego hejjamu uavadeje: Na bogo gurihiromo jöho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo bërömore ë rjöhibe jvonövode höjo Jew raje aho'obëhe ë gagovaruëro jië'ëro. ²¹ Èhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë uë gënego majahiruomo'irajo. Naehu majëhijode jöho jabumë iae gavarue höjo. ²² Èhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesure bëhire namijadohuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest bërömohe ehioho uavanuëjo. ²³ Uavanuëjamu hegorovo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na aneganuëjo.

24 Ëhi uavamu hegoroovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahë'e ëhu'o ëhi nugö'öjadeje va'oromo priest böröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

Peter-hu Iesu gavaje jö röhu maho subivëhade jöhoje.

25 Ëhi'amu Simon Peter-ro ëhi namiromo vënoho jurovadeje. Jurovamu gagorovo aëro uavareje: Na mae ja'o hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uëvadeje: O na bogajo. 26 Ëhi uavamu priest börömo hesi mu vaejarue röhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'i tariö'öjahade ë a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode höjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ëjo. 27 Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavë'i evare kökörökoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

28 Ëhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijë'ëro sisonuvamu aëro hu hu'irae baeromo sa'a muebejaje a börömo hesi osare rovareje. Rueromo röhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisë baeromo God-hu Vörö Tugohade Söröho bogo avoho i'ëjarë uvoromo bogo osaroho va'i ma-ojanore riravareje. 29 Ojanore riravamu Pilate-ro hörö rueromo uëvadeje: Ave ia hesi sisëho rabe jiamu baeromo rovarije höjo. 30 Baeromo rovarije höjamu uëvareje: Ëiaho bogo mu sisë vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi öriroho bojami'ibejarëjo. 31 Bogo

bojami'ibejarëjambu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jögoroho atoromo hesi muoho mevo garëjo mae o sisë jiego. Ëhi uëvamu Jew rajo masijohuro uavareje: Iae ëhi höjo röhu aehu mu sisë vaejarohuni noehu uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohöjo. ³² Uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bëhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomoröhe jöho Iesuhu mami'e jövadëhi ëhi jioröhego. Ëhuni uavareje: Ëhi jië'e darugoho bogojavuajëjo. ³³ Bogojavuajëjambu Pilate-ro hesi osa börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. ³⁴ Börömoho javajëjambu Iesuro uavadeje: Na jasi ëma uehorovoromo uevanuëjo. O na ae göëro nasi jöho uavë'ëro uevanuëjo. ³⁵ Uevanuëjambu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu jevajëjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ëho jaburo baejavoromo ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavo rovere höjo. ³⁶ Rovare höjambu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribövi jabesi muoho gö jio'li naehu börömo namijaje muoho gö höjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu ariböviohuro muorovoromo ahëvo'ibejarëjo ëhuro Jew rajohuro bogo guduamevoröhego. Röhu bogo ëhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo. ³⁷ Ëhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ëhi jië'oho na ja böröme namiromo ae muebejëvanue

ae javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuëjo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimiruoho nasi jöe ejeharue höjo. ³⁸ Ejeharue höjamu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromo amonö röhu maho hörö va'oromo Jew rajoho uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ³⁹ Röhu ave sörö majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromo jemëni ae gemu nugö'öjëhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho ëhi gemu jiove rovë'ego. Ëhi jië'oho na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi börömoho jiovo nugö'öjëhego mae va'ojöro. ⁴⁰ Ëhi uëvamu hegorovo jö'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo ë iahajo. A'i Barabbas-ajo. Ëhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimoreje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19

¹ Iae Pilate-ro uëvamu muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromo hisuebijareje. ² Hisuebiromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesure simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amarue ëhi jië'e niögoho ba'amahoromo ³ ro

sivoromo ua'i arijareje: Jew rajo a börömoho vaeve'e hijanuëjo. Ëhi uaromo övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴ Ëhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iaho hu'irae barue'ië'ajëjo jemëro garomo uvo'irarijego: I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁵ Ëhi uëvamu gavë'i Iesuro bibë'e bosöho simanore didi'ë'e kavuë'e niögoho ba'amë'e hu'o höröjadeje. Höröjamu gagorovo Pilate-ro uëvadeje: Gahëjo. Ëiaho aviaë höjo. ⁶ Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue ariböviohuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo korosioro anohego guomajo. I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁷ Bogo birohë'e jevajëjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Röhu jögoru börömoho nosi örire jiajëjo. Ëiahuro ë jöho ahoromo uövuade höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëjögoru ahadohuni ëhuni guomo'a'ajëjo.

⁸ Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ë jabesi jöho hegoro evare juhuonivo avohadeje. ⁹ Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa börömore vuonorö'ö va'oromo uavadeje: Ja dinö'e jioromo rovane höjo. Rovane höjamu Iesu bogo mana ua'i ma-jörumoraëjadeje. ¹⁰ Jörumoraëjamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jöho bogo mana majehijanuëjo. Aveho uehorovëjo.

Na jiovo ramö'ö'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajëjo. ¹¹ Jevajëjamu uavadeje: Iae ëhi höjo röhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi örire mae o sisë vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojamijë'ëro ëhu'ëro iae eni javajëjo. Ëhi jië'ëro jasi övore bojamamu ja baejevane a hesi jö sisëhuro jasiroho iosiramiro mo bövi mae höjo. ¹² Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro öre nahadeje Iesu jiovo nugö'ö'irovo. Jiovo nugö'ö'i öre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugö'öjë'o ho ëho ja bogo Rome a börömo nimanue aho javo'ajëjo. Ae rahu uvë'o ho: Na böröme namijaje ae jevajë uvë'o ho ë iahuro Rome a börömo hesi muoho ahaje höjo. ¹³ Ahaje höjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonö ro hörönugoromo va'adoho munëhu ahare öri ari'ere Hebrew huëhu huotovë'o ho Gabbatha ë va'oromo jö mevarue arëto börömore hijadeje.

¹⁴ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö iröhe majaho nërëhi jio'i röhu evaroho majae ririre jio'iro ë'adeje. Evare majare Pilate-ro arëto börömore hiromo Jew rajoho uëvadeje: Jemesi a börömo ho gahëjo. ¹⁵ Gahëjamu hejë'i rue ariböviohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anëjo. Anëjo. Korosiro anego guomajo. Pilate-ro uëvadeje: Na na jemesi börömo ho korosiroho ano'ejöjo. Ano'ejöjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a börömo ho ëhemu nosi börömo ho jiajëjo. Ae gö bogohöjo. ¹⁶ Ae gö bogohöjamu Pilate-ro ë aribövioho ejëhoromo muorovo a

jabesi övore Iesu bojëmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomojoro. Bojëmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

¹⁷ Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ë'o ihe Simano Gijo Va'ëne Ë'oho Hebrew huëhu huotovë'oho Golgotha ë ajio suorovareje. ¹⁸ Suorovonugoromo ë dirö'ore korosire ano taemareje. Röhu ae niö'i jabu'o ano taemëvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a göho ruëhi amo'i göho viëhi amo'iröhëro. ¹⁹ Ëhi'o'i röhu urimo Pilate-ro Iesuare jöho jajivoromo ae bojëmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aëro garuomoröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a börömoho höjo. ²⁰ Ëjöho Jew raje ae aho'obëhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo börömo bëhiro jië'ëro. Ëjöho Hebrew jöëro Rome jöëro Greece jöëro jajivo'amë'e jiadeje. ²¹ Jajivë'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi ëhioho jajivoromo uvo'ibejanëjo: Jew rajo jabesi a börömoho höjo. A'i jajivoromo uvonëjo: Ave iahuro hesi ëma uvade höjo: Na Jew rajo jabesi börömoho jevajëjo. ²² Börömoho jevajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi ëhi jiemu jio'a'ajëjo.

²³ Ëhi'amu muorovo ariböviohuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niögoho adovoromo muorovo ae ëhi niö'i ëhi niö'i jië'ëro gemu gemu

ujuohareje. Röhu hesi niögu egobövioho ehulo baejareje. Baeromo gavareje bogo niögu göho göho gemuoroho bimuvoromo sigohijë'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴ uarovareje: Ë'ego no niögoho bogo arororomo gemu gemu bae'irögoro a'i ajajovoromo gavarëjo raro baejego. Jabuhu ëhi ë'are hesi bëhoho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare höjo.

Nasi niögoho ajajovoromo ae gemuëro baejade höjo.

Surire jajivadëhi ë muorovo ariböviohuro ëhi ë'areje.

²⁵ Ëhi'amu Iesure vëmoho o vëmu hesi öho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene ëho jaburo korosi bëhire riravareje.

²⁶ Riravamu gagorovo Iesuro gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijajoho jabu niö'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebejavanovo'ajë ua'i ²⁷ ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jöhoje.

²⁸ Ëhi ë'lë'ëro Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e höjo. Mami'e barëjë'e höromo diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi ë'i nimamu uvadeje: Na jove i'i negajëjo. ²⁹ Jove i'i negajëjamu ramahororiae jiadeje. Nioga'i'e wine jovëro ë ramaho

irijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'uhë'e inömoho jovore ba'amonugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hirere bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëjajëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jöhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja börömoho jio'ië'lego ëhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'iröhoho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o höroho aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo ³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuare ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro majahuijë'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijigo. Hesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majëhijode jöho iae mae höjo. ³⁶ Röhu Iesuare höru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jioröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Hesi

ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'öjaho'aruëjo.
³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e
 God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:
 Bijëro bijiohoromo ë aho nunëro garuomo'ajëjo.
 Diehi ë'iröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi
 bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

³⁸ Ëhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro
 rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore
 juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo a masijoho
 juhuonëmiromo bogo huruoho majëhi'i ma-
 saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Ëhuro
 rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo
 Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjamu Pilate-
 ro ejhamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje.
³⁹ Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje.
 Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade
 aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho
 ujuohoromo Joseph'o va'areje. Ësoho ridi'e
 ije niö'i jabesi siva buaroharoho ë hesi i'uoho
 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje. ⁴⁰ Ësoho ujuoho
 va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu
 sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o
 ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ëhuro
 sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹ Röhu Iesu
 korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Ëmure
 munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e
 jië'e jiadeje. ⁴² Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho
 numonugoromo uvareje: Nëröho Jew rajo nosi
 nuho majae jio'a'ajëromomo munë gagoho bëhiro
 jië'ëro ë dunemu bamareje.

20

Iesu i'ovoromo ri'öjè'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

¹ Iae hura börömoho bogo ajivè'e i'o masonuvo'ialamu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munèho rori'o bava'è'e jiamu. ² Bava'è'e jiamu gavè'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijoraje Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'è'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo. ³ Dadivavuajëjamu gagorovo Peter'o Iesuare ijorajo göhu'o ri'öromo Iesu bamarire va'areje. ⁴ Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijorajo göhuro Peter iosiramiroho munë bëhire urimo rovadeje. ⁵ Urimo rueromo hohithoromo sino numo'amare niögoho ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶ Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögoho momorö'ö'i ⁷ Iesuare simano numare niögoho hesi hahagu huhohè'e raromamu. ⁸ Èhi gavamu gavè'i urimo rovade Iesuare ijorajo göhuro hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹ Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'ö'iröhe God-are surire jajivare jöho bogo uehorovareje. ¹⁰ Bogo uehorovè'ëro Iesuare ijoraje niö'iro sionëro jabesirëro va'areje.

Iesuho Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

¹¹ Iesuare ijoraje niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamare ojo bëhire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹² Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögoho io'amë'e Iesuare sino bamare sionore göho simano bamarinö hi'i göho höru bamarinö hijamu. ¹³ Èhi gëvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rabëni nivanuëjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ëhuni nivajëjo. ¹⁴ Èhuni nivajëromo huotorovo'i gavade Iesu namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo. ¹⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rahuo nahanuëjo. Ja rahuo nahanuëjamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho höromo uavadeje: Jero sinoho bava'ë'e javego röjehego na va'o baejjo. ¹⁶ Baejjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi bëhoho uaromo ë'adeje: Tisajo. ¹⁷ Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi öriroho bogo ajiomë'e jevaje ma'eneganuoho vuonugëjo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömoho uënëjo: Nörö God-are örire ajiomö'ië'ajëjo. God hu nöruare Vavue jioromo jemesi Vavue höjo. Hu nöruare God jioromo jemesi God höjo. ¹⁸ Èhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare

ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Na Bada gavë'le jevajëjo. Gavamu huro jöho ëhi ëhi majehade höjo.

Iesuhu hesi iJORAJÖ jAbesi nunire roVAMU gAVARE jÖHOJE.

¹⁹ Evare majare hura börömore vahiromamu Iesuale iJORAJÖ ömo'ömohuro Jew rajo a masi-joho juhuonëmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimë'ëro ë raromareje. Raromamu gavë'i Iesuro jAbesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo. ²⁰ Huë mae raromohë'i hesi övohu'o ionohu'o röjëhijadeje. Röjëhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje. ²¹ Nimorohamu röhu maho uëvadeje: Huë mae raromohëjo. Nasi Vavuehu na remö'öjamu sa'are rovodëhi ëhi naro jemë rëmö'öjajëjo jemëro va'oromo nasi muoho vaebe jijihö'irarijego. ²² Ëhi uënugoromo nu öge ahodëgoromo uëvadeje: God-are Aru'ahoho baerëjo. ²³ Jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho uehorovoromo vuonugajë uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho uehorovoromo ma-ioro'ioremu vuonugo'ajëjo. O jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho majae ëhi uehorovaje hö uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho majae ëhi uehorovo'ajëjo.

Iesuhu Thomas-are nunire roVAMU gAVADE jÖHOJE.

²⁴ Ëhi'amu iJORAJE ae gemu bogojië'ëro Iesu roVajoho bogo gAVADEJE. ËijORAJÖ hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje.

²⁵ Thomas Iesu bogo gavë'lego Iesuare ijorajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavë'e javuajëjo. Bada gavë'e javuajëjamu uëvadeje: Hesi övore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi övo namehu bogo rëhë'ooho o hesi ioni'ahore bijehu bijiohadire nasi övo bogo nugö'öjê'ooho êhuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejöjo: Iesu ri'öjê'e hjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barëjamu hesi ijorajoho jaburo röhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromomo uëvadeje: Huë mae raromohëjo.

²⁷ Èhi uënugoromo Thomas uavadeje: Jasi övo namoho barueromo ave nasi övoho gavehëjo. Jasi övoho barueromo nasi ioni'ahoro nugö'ö gavëjo. Èhi'oromo naehu ri'öjode jöho mae o sarere hö uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonëjo.

²⁸ Avoho uehorovonëjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajëjo. ²⁹ Nasi God ja javajëjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevë'ëro êhu'ëro mae uehorovanuëjo. Röhu bogo gevë'e ëma mae uehorovë'ooho èhi jië'e aribövioho huë mae bae'a'aruëjo.

Ave surire jö jajivade hesi bëhoho èhi jiaje jöhoje.

³⁰ Iae Iesuhu bëhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribövi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jöho bogo jajivo'amë'eje. ³¹ Èhi jie röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo.

Iesu hu böröme namiromo ajamuaje aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Ejöho uehorovoromo hesi darugoho baeromo ehuro i'ovoromo maro raromo'irarijego ehuni jajivë'e jeve.

21

Iesuhu hesi ijarahje 7 jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹ Ehi'amu ijonö röhu maho Iesuro hesi ijarahjo jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'lu riröre ë rovadeje. Rueromo huhu ë'ade jöho na jajivo'ië'e. ² Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'i o ijarahje gö'o niö'i ehö jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³ Raromoromo Simon Peter-ro ri'öromo a ioro'ioroho uëvadeje: Na visu maje valië'ajëjo. Valië'ajëjamu jaburo uavareje: No'o ö'ië'aruëjo. Ö'ië'aruëromo va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahi bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴ Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo riröre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo. ⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë gëromo uvëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo. ⁶ Bogo suovë'e javuajëjamu uvëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije.

Ëhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuejë'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu. ⁷ Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje iJORAJOHURO Peter uavadeje: Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögoho mami'e jijövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu biroho'i va'adeje. ⁸ Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro iJORAJO ioro'iorohuro boat gagore raromoromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovereje jovo riröho bogo ëgoho jio'i ma-90 metre rabu'e ëhi jië'ëro.

⁹ Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni muraege biho'amë'ëro visuoho ë mue'i ioho ë bëhire momorö'öjamu. ¹⁰ Ëhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo. ¹¹ Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'ëro ehuro irijiomë'e jiadeje. Visuoho aho'obëhe jiadeje röhu viöho bogo dadorovadeje. ¹² Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue iJORAJO jagu bogo biririvoromo uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo. ¹³ Ëhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuhu'o ëhi gemuoho ë'adeje. ¹⁴ Urimë'i Iesuro guomoromo ri'önugoromo urimo vae niö'i hesi iJORAJO jabesi nunire rovdoho evare majare röhu maho jabesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o ëhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jö jövade jöhoje.

15 Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajehi avohanue höjo. Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. 16 Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Rajehijanue höjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho muebejehonövonëjo. 17 Muebejehonë uaromo urimo vae niö'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Vae niö'i gemu ë jöe gemuoho ëhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bövioho bise'oho gavanue höjo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. 18 Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ero niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire ëma juvonövane höjo. Röhu ijonö ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahorire vae'iramu ae göero jasi övoho muoho titimëvoromo ja ë dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

19 Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter röjahiromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi

ëhi'loromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-are ihoho doro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöhoje.

²⁰ Juvonövonëjamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesure bëhire ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabesi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajëjo. ²² Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ëho bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesure aribövioho jaburo jabesi ëma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ëjö hesi bëhoho ë iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajë ua'i a'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijoraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'eje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muo-
hemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje.
Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade
muoho aho'obëhe aëro mue gemu gemu surire ja-
jivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röho
sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho nani bogo eni
jio'ibejajo. Ahia mino'e.

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa